

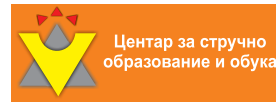
USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
ГРАЃАНСКО
ОБРАЗОВАНИЕ

Биро за развој на образованието

Центар за стручно
образование и обука

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

ПРОЦЕДУРА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА

ЗА УЧЕСТВО НА ОБУКИ
И СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ
ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА
ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

Скопје, 2015

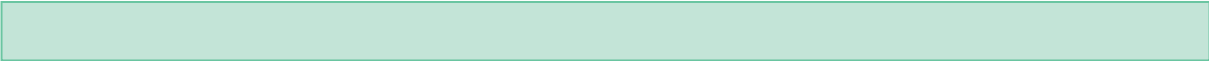

ПРОЦЕДУРА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА

**ЗА УЧЕСТВО НА ОБУКИ
И СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ
ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА
ВО ОБРАЗОВАНИЕТО**

Скопје, 2015

Овој документ е направен со поддршка на Проектот на УСАИД за меѓуетничка интеграција во образованието, имплементиран од страна на Македонскиот центар за граѓанско образование (МЦГО). Содржината на документот им припаѓа на авторите и не ги изразува ставовите на Агенцијата на САД за меѓународен развој или на Владата на Соединетите Американски Држави.

Документот е изготвен од тимот на Проектот на УСАИД за меѓуетничка интеграција во образованието при МЦГО во соработка со Бирото за развој на образованието и Центарот за стручно образование и обука.

Изготвиле:

Небојша Мојсоски
Снежана Јанкуловска
Тулаха Тахир
Светлана Гашоска
Ана Пискачева

Стручна редакција:

М-р Митко Чешларов (Биро за развој на образованието)
Ардијана Исахи Палоши (Центар за стручно образование и обука)

Лектура:

Катица Трајкова

Графички дизајн:

Билјана Михајловска

СОДРЖИНА	
Вовед	5
Дел 1 – Процедура за сертификација	7
1.1. Какви видови сертификати може да се стекнат?	9
1.2. Кои се основните услови за стекнување на сертификати?	9
1.3. Кои се критериумите за успешна сертификација?	10
1.3.1. Што вклучува портфолиото за меѓуетничка интеграција?	11
1.4. Кој ја спроведува процедурата за сертификација?	12
1.5. Како тече процесот на сертификација за стекнати компетенции за практична примена на МИО?	13
1.6. Како ќе се обезбеди квалитет во процедурата за сертификација?	15
Дел 2 – Прилози со формулари за сертификација на обучувач-ментор за МИО	17
Дел 3 – Прилози со формулари за сертификација на наставници за практична примена на МИО	25
Дел 4 – Прилози со формулари за сертификација на директори и стручни соработници за практична примена на МИО	63
Дел 5 – Анекси	77

СКРАТЕНИЦИ

- БРО** – Биро за развој на образованието
- ДИЦ** – Државен испитен центар
- ДПИ** – Државен просветен инспекторат
- МИО** – Меѓуетничка интеграција во образованието
- МЦГО** – Македонски центар за граѓанско образование
- ПМИО** – Проект на УСАИД за меѓуетничка интеграција во образованието
- СИТ** – Тим за училишна интеграција
- ЦСОО** – Центар за стручно образование и обука

ВОВЕД

Овој документ ја опишува процедурата за сертификација на наставниците, директорите и стручните соработници кои учествувале во активностите на Проектот на УСАИД за меѓуетничка интеграција во образованието (ПМИО) имплементиран од страна на Македонскиот центар за граѓанско образование (МЦГО) во соработка со образовните институции: Биро за развој на образованието (БРО), Центар за стручно образование и обука (ЦСОО), Државен просветен инспекторат (ДПИ) и Државен испитен центар (ДИЦ) во Република Македонија.

Концептот за меѓуетничка интеграција во образованието вклучува промовирање на активностите за мултикултурно учење и заеднички активности помеѓу ученици од различни етнички заедници. Мултикултурното учење го промовира развивањето на вредностите кај учениците за заедничко живеење, почитување на разликите меѓу луѓето и традициите. Преку искуството на заедничките активности и интеракција, учениците учат да комуницираат и да соработуваат едни со други, да градат меѓусебна доверба и да ги намалуваат предрасудите за другите.

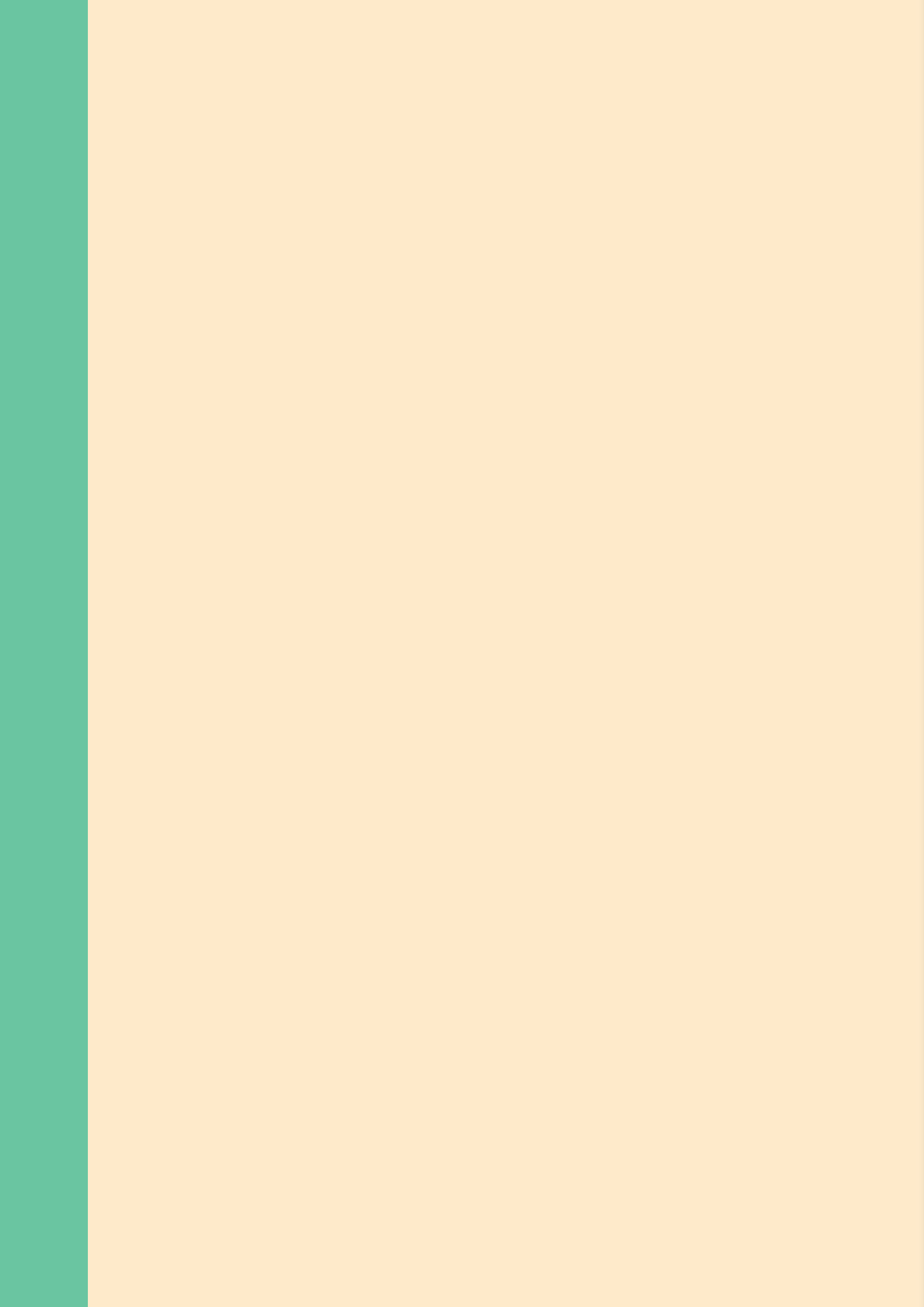
Со сертификацијата, учесниците во ПМИО имаат можност да се здобијат со сертификати за:

- а) учество на обуки за меѓуетничка интеграција во образованието (МИО);
- б) стекнати компетенции за обучувач-ментор на училишно ниво и
- в) стекнати компетенции за практична примена на активности за МИО на наставници/директори/стручни соработници.

Овој документ содржи пет дела:

- **Првиот дел** дава информации за видовите сертификати за МИО и за процедурите и начинот на спроведување на сертификацијата.
- **Вториот дел** содржи прилози со формулари за добивање сертификат за стекнати компетенции за обучувач-ментор за меѓуетничка интеграција (за членовите на тимот за училишна интеграција (СИТ)).
- **Третиот дел** содржи прилози со формулари за добивање сертификат за стекнати компетенции на наставниците за примена на МИО во својата практика според дадените критериуми.
- **Четвртиот дел** содржи прилози со формулари за добивање сертификат за стекнати компетенции на директорите и стручните соработници за примена на МИО во својата практика според дадените критериуми.
- **Петтиот дел** содржи анекси што се однесуваат на сертификацијата (листа со подрачја за мултикултурно учење и обрасци за рефлексија и индивидуални развојни планови за наставници и директори/стручни соработници).

Овој документ е подготвен во партнерска соработка со Бирото за развој на образованието (БРО) и Центарот за стручно образование и обука (ЦСОО).

ДЕЛ 1

ПРОЦЕДУРА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА

- 1.1. Какви видови сертификати може да се стекнат?
- 1.2. Кои се основните услови за стекнување на сертификати?
- 1.3. Кои се критериумите за успешна сертификација?
  - 1.3.1. Што вклучува портфолиото за меѓуетничка интеграција?
- 1.4. Кој ја спроведува процедурата за сертификација?
- 1.5. Како тече процесот на сертификација за стекнати компетенции за практична примена на МИО?
- 1.6. Како ќе се обезбеди квалитет во процедурата за сертификација?

1.1. КАКВИ ВИДОВИ СЕРТИФИКАТИ МОЖЕ ДА СЕ СТЕКНАТ?

Со сертификацијата, наставниците, директорите и стручните соработници имаат можност да се здобијат со сертификат за учество на обуки и за стекнати компетенции за практична примена на активности за меѓуетничка интеграција во образованието.

Учесниците во ПМИО имаат можност да се стекнат со следните видови сертификати:

1. Сертификати за завршена обука за МИО (базична и/или напредна), организирана од ПМИО за членовите на тимот за училишна интеграција;
2. Сертификат за завршена базична обука за МИО – дисеминација организирана на училишно ниво (за наставници, директори, стручни соработници);
3. Сертификат за стекнати компетенции за обучувач-ментор за МИО на училишно ниво за членовите на тимот за училишна интеграција;
4. Сертификати за стекнати компетенции за практична примена на активностите на МИО (за наставници, директори, стручни соработници).

1.2. КОИ СЕ ОСНОВНИТЕ УСЛОВИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА СЕРТИФИКАТИ?

За стекнување на посебните видови сертификати, потребно е да се исполнат следните услови:

1. СЕРТИФИКАТИ ЗА ЗАВРШЕНИ ОБУКИ

А) Организирани од страна на ПМИО за членови на тимот за училишна интеграција:

- Базична обука за МИО наменета за сите основни и средни училишта (12 часа).
- Напредна обука за МИО наменета само за повеќејазични основни и средни училишта (6 часа).

Б) Организирани на училишно ниво за наставници и други вработени во училиштето:

- Базична обука за МИО – дисеминација на училишно ниво (6 часа).

2. СЕРТИФИКАТ ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА ОБУЧУВАЧ-МЕНТОР ЗА МИО (за членови на СИТ)

- Завршена базична обука за МИО организирана од страна на ПМИО.
- Реализирана дисеминација на обука за МИО на училишно ниво во улога на обучувач.
- Учество на регионални групни менторски средби (најмалку една).
- Реализирана средба за менторска поддршка со колегите на училишно ниво.

3. СЕРТИФИКАТИ ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА АКТИВНОСТИТЕ ЗА МИО

А) За наставници

- Позитивно оценето целокупното портфолио.
- Позитивно оценети една заедничка активност и една самостојна мултикултурна активност од кои едната е набљудувана, а другата е ненабљудувана.

Б) За директори/стручни соработници

- Позитивно оценето целокупното портфолио и позитивно оценето набљудувањето на реализација на заедничка активност или самостојна мултикултурна активност од страна на наставник.
- Позитивно оценета спроведена работилница за наставници за унапредување на МИО или позитивно оценето акциско истражување.

1.3. КОИ СЕ КРИТЕРИУМИТЕ ЗА УСПЕШНА СЕРТИФИКАЦИЈА?

Со критериумите за стекнување на сертификати е дефинирано што треба да се исполни, што треба да се прави и што треба да се знае при спроведување на активностите за МИО.

1. КРИТЕРИУМИ ЗА ЗАВРШЕНА ОБУКА

Основниот критериум за завршена обука е присуство на учесникот на најмалку 75% од времето предвидено за секоја обука.

Издавањето на сертификати за завршени обуки за МИО организирани од страна на ПМИО се врши врз основа на евиденцијата за учество според списоците водени од ПМИО.

За завршена базична обука за МИО – дисеминација на училишно ниво, издавањето на сертификати се врши врз основа на заверен список од училиштето за учесниците што учествувале на обуката. Заверениот список се доставува до канцеларијата на ПМИО.

2. КРИТЕРИУМИ ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА ОБУЧУВАЧ-МЕНТОР ЗА МИО

Критериумите за сертификација за стекнати компетенции за обучувач-ментор и за практична примена на МИО се базирани врз поставениот концепт за унапредување на меѓуетничката интеграција во образованието и вклучуваат примена на искусствено учење, партиципативни и колаборативни методи на учење.

КРИТЕРИУМИ ЗА ОБУЧУВАЧ-МЕНТОР ЗА МИО

Критериумите за сертификација на обучувач-ментор се вградени во **ДЕЛ 2 – Формулари за сертификација на обучувач-ментор за МИО** кои опфаќаат евалуација на реализирана базична обука за МИО – дисеминација на училишно ниво и една реализирана средба за менторска поддршка со колеги наставници од училиштето.

3. КРИТЕРИУМИ ЗА КОМПЕТЕНЦИИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА АКТИВНОСТИТЕ ЗА МИО

Сертификацијата за стекнати компетенции за практична примена на активностите за унапредување на МИО вклучува:

1. **практикување и развој на компетенциите за МИО** во траење од минимум едно полугодие и документирање на реализираните активности во портфолио;
2. **самоевалуација и рефлексивност** – се прави анализа на сопствената практика според критериумите и формуларите за евалуација во овој документ;
3. **формална евалуација за сертифицирање** – опфаќа формална евалуација на целокупното портфолио и евалуација на минимум две активности од кои една вклучува набљудување на практична реализација.

А) КРИТЕРИУМИ ЗА НАСТАВНИЦИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА МИО

Критериумите за сертификација на наставници од повеќејазични и еднојазични училишта се вградени во формуларите во **ДЕЛ 3 – Формулари за сертификација на наставници за практична примена на МИО** и опфаќаат три опции на евалуација:

1. Опција 1 – Евалуација на: а) целокупното портфолио; б) реализирана самостојна мултикултурна активност; в) набљудувана заедничка активност што се одвива со директен контакт во рамки на повеќејазичното училиште или со партнерското училиште;

2. Опција 2 – Евалуација на: а) целокупното портфолио; б) реализирана самостојна мултикултурна активност; в) набљудувана заедничка активност која се одвива преку електронски посредувана комуникација и виртуелни средби со партнерското училиште;
3. Опција 3 – Евалуација на: а) целокупното портфолио; б) реализирана заедничка активност со партнерското училиште; в) набљудувана самостојна мултикултурна активност.

Б) КРИТЕРИУМИ ЗА ДИРЕКТОРИ/СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА МИО

Критериумите за сертификација на директори/стручни соработници се вградени во формуларите во **ДЕЛ 4 – Формулари за сертификација на директори/стручни соработници за практична примена на МИО** и опфаќаат:

1. Евалуација на: а) целокупното портфолио и б) спроведено набљудување на наставник за реализација на една активност која може да биде: 1) заедничка активност; 2) заедничка активност што се одвива преку електронска комуникација и виртуелни средби и 3) самостојна мултикултурна активност;
2. Евалуација на спроведена работилница или спроведено акциско истражување.

ВАЖНО:

Реализираните активности се сметаат за успешни, доколку позитивно се оценети минимум 75% од критериумите.

За позитивно оценети критериуми се сметаат оние кои во формуларите за евалуација се оценети со оценка 3 и 4 на скалата од 1 до 4.

1.3.1. ШТО ВКЛУЧУВА ПОРТФОЛИОТО ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА?

Портфолиото за меѓуетничка интеграција на наставниците е составен дел од нивното наставничко портфолио и е наменето за документирање на доказите што се однесуваат на сертификација од областа за меѓуетничка интеграција. Портфолиото вклучува најдобри примери на активности што даваат можност да се демонстрираат компетенциите на наставниците за успешно реализирање на активностите за меѓуетничка интеграција и тоа:

- подготовки за самостојни мултикултурни активности и за заеднички активности;
- продукти на учениците од самостојните и заедничките активности;
- фотографии и видеоматеријали за реализирани самостојни и заеднички активности;
- белешки од рефлексивна/анализа на спроведени самостојни и заеднички активности;
- акциски истражувања и студии на случај поврзани со проверка на ефективност на придонесите за меѓуетничка интеграција;
- извештаи од одржани обуки и работилници за МИО во улога на обучувач;
- објавени успешни практики за МИО во публикации/веб страници.

Наставниците, исто така во своите портфолија приложуваат документи што се однесуваат на заедничката соработка на професионален план со колеги од друг наставен јазик (тестови, подготовка на часови, проекти).

Портфолиото на директорот и стручните соработници вклучува примери на следните активности:

- набљудување на наставниците во спроведување на мултикултурни и заеднички активности;
- анализи од успешни практики за меѓуетничка интеграција;
- извештаи од одржани состаноци за унапредување на меѓуетничката интеграција;
- извештаи од одржани работилници за унапредување на МИО во улога на фасилитатор;

- акциски истражувања и студии на случај поврзани со проверка на ефективност на приодите за меѓуетничка интеграција;
- белешки од рефлексија/анализа на спроведените активности;
- објавени успешни практики за МИО во публикации или на веб страници.

Водењето на портфолио, освен што има важна улога во самоевалуацијата и рефлексијата на сопствената практика за меѓуетничка интеграција, исто така може да служи и за:

- документирање на евиденцијата за работата на меѓуетничката интеграција пред претставници на институциите задолжени за оценување и поддршка на наставниците (Државниот просветен инспекторат и Бирото за развој на образованието/Центарот за стручно образование и обука, директорот на училиштето);
- професионален развој и напредување во кариерата;
- изготвување на индивидуален план за унапредување на меѓуетничката интеграција;
- размена на примери на успешна практика меѓу колегите и нивно користење за време на обуките или работилниците (на ниво на училиште или надвор од училиштето).

1.4. КОЈ ЈА СПРОВЕДУВА ПРОЦЕДУРАТА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА?

Процедурата за сертификација за завршени обуки за членовите на СИТ, организирани од страна на ПМИО, ја спроведува канцеларијата на ПМИО во соработка со БРО и ЦСОО, според сопствената евиденција за учество на обуките.

Процедурата за сертификација за завршена базична обука за МИО – дисеминација организирана на училишно ниво, ја спроведува канцеларијата на ПМИО во соработка со БРО и ЦСОО, според претходно доставен заверен список од училиштето за учесниците што учествувале на обуката.

Процедурата за сертификација за стекнати компетенции за МИО на обучувач-ментор (за членови на СИТ) ја спроведуваат двајца членови на СИТ-от од кои едниот е директорот или стручниот соработник, а другиот е координаторот на СИТ или друг наставник, член на СИТ.

Процедурата за сертификација за стекнати компетенции за практична примена на МИО ја спроведува СИТ-от. Со СИТ-от, по правило, раководат стручните соработници заедно со координаторот на СИТ, со постојана поддршка од страна на директорот. За сертификација имаат право да се пријават сите што ја завршиле обуката за меѓуетничка интеграција. По предвиденото време за практикување на активностите за меѓуетничка интеграција (минимум едно полугодие), наставниците, директорите и стручните соработници доставуваат пријава за сертификација до тимот за училишна интеграција.

Кои одговорности ги има тимот за училишна интеграција?

- Го запознава наставничкиот совет со процедурата за спроведување на сертификацијата;
- Им дава поддршка на наставниците во подготовка и самоевалуација на професионалното портфолио;
- Прави план на активностите за сертификација и учествува во евалуација на професионалното портфолио и документацијата потребна за сертификација од реализирани активности за МИО;
- Учествува во административното регулирање и подготовката на документацијата за добивање на сертификати;
- Води евиденција на целокупната документација од евалуацијата на портфолиото и се грижи за регуларност на предвидените чекори за сертификација и исполнување на критериумите;
- Води грижа за квалитетот на активностите за сертификацијата (организирање работилници и менторска поддршка).

Кои одговорности ги има директорот на училиштето?

- Им дава легитимитет и поддршка на членовите на СИТ-от за спроведување на целокупниот процес за сертификација;
- Ги назначува членовите на СИТ-от како евалуатори и им доделува раководна улога на стручните соработници и координаторот на СИТ во спроведување на сертификацијата;
- Заедно со тимот за училишна интеграција учествува во формирањето на мислење за тоа дали се задоволени критериумите за сертификација;
- Врз основа на усогласеното мислење на евалуаторите ги потпишува потврдите за сертификација;
- На учесниците им доделува сертификати што се доставени до училиштето од страна на канцеларијата на ПМИО во соработка со БРО/ЦСОО.

Евалуацијата на портфолиото за сертификација на директорите и стручните соработници ја прават координаторот на СИТ или друг наставник од СИТ и другиот член од парот директор/стручен соработник. Наставникот-евалуатор треба да има успешно реализирани активности за МИО.

1.5. КАКО ТЕЧЕ ПРОЦЕСОТ НА СЕРТИФИКАЦИЈАТА ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА МИО?

А) СЕРТИФИКАЦИЈА ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА МИО НА ОБУЧУВАЧ-МЕНТОР (за членови на СИТ)

1. Членовите на СИТ подготвуваат документација потребна за евалуација на обучувач-ментор според дадените критериуми за сертификација (Дел 2).
2. На состанокот за евалуација, евалуаторите (директорот или стручниот соработник заедно со координаторот на СИТ или друг наставник, член на СИТ) разговараат со членот од СИТ кој се сертифицира за обучувач-ментор, прават преглед и проценка на документацијата според предвидените критериуми и ги пополнуваат формуларите за евалуација.

Б) СЕРТИФИКАЦИЈА ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА МИО НА НАСТАВНИК

ФАЗА 1 – Подготовка на портфолио за меѓуетничка интеграција

1. Наставниците собираат документи и докази од активностите за меѓуетничка интеграција и најдобрите примери ги вклучуваат во своите портфолија.
2. Од самиот почеток наставниците прават **САМОЕВАЛУАЦИЈА** на сопствената практика според дадените критериуми за сертификација (Дел 3) и водат белешки за **РЕФЛЕКСИЈА** (АНЕКС 2).

ФАЗА 2 – Евалуација на целокупното портфолио и на една реализирана самостојна мултикултурна активност/заедничка активност

1. На состанокот евалуаторите во пар, прават проценка на содржината и квалитетот на целокупното портфолио и разговараат за процесот и оценките од **САМОЕВАЛУАЦИЈАТА** и **РЕФЛЕКСИЈАТА**.
2. Евалуаторите прават преглед на документите од една **активност** и разговараат со наставникот за постигнатост на критериумите за: 1) планот на активност; 2) реализацијата на активност; и 3) прашањата за рефлексija и го пополнуваат соодветниот формулар за евалуација.

ФАЗА 3 – Евалуација на набљудувана заедничка активност/заедничка активност што се реализира преку електронска комуникација и виртуелни средби/самостојна мултикултурна активност

Набљудувањето на активноста содржи три дела:

1. Состанок пред набљудување на активноста

На состанокот пред набљудување евалуаторите разговараат за планот на активноста и прават проценка според дадените критериуми.

2. Набљудување на активноста

- а) Во текот на набљудувањето на активноста, евалуаторите ја следат активноста, прават проценка и водат белешки според критериумите дадени во формуларот за набљудување на активноста.
- б) По набљудувањето, наставникот прави САМОЕВАЛУАЦИЈА на активноста и пополнува формулар за рефлексija на наставниците.

3. Состанок по набљудување на активноста

- а) Евалуаторите разговараат со наставникот за постигнатост на критериумите од набљудуваната активност и прават споредба со проценката од самоевалуацијата која што наставникот ја прави по реализацијата на активноста.
- б) Евалуаторите разговараат со наставникот за прашањата за рефлексija и прават проценка на соодветноста на одговорите што наставникот ги дава (претходно наставникот го предава пополнет формуларот за рефлексija (АНЕКС 2)).
- в) Евалуаторите даваат повратни информации и сугестии за подобрување што ќе му помогнат на наставникот во подготовка на индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4) што треба да се достави до евалуаторите.

ФАЗА 4 – Преглед на документацијата од евалуацијата и пополнување на потврдата за сертификација

- а) Тимот за училишна интеграција, заедно со директорот, повремено се состанува за да направи преглед на документацијата на наставниците што ја комплетираше процедурата за сертификација за да формира заедничко мислење дали се задоволени дадените критериуми. При проверка на документацијата се прави проверка на евиденцијата за присуство на обуките.
- б) Доколку се исполнети дадените критериуми, евалуаторите ја пополнуваат **Потврдата за сертификација**, која потпишана од директорот и со печат од училиштето, се доставува до канцеларијата на ПМИО. Копија од потврдата заедно со пополнетите формулари за евалуација се чуваат во училишната документација. Исто така, еден примерок од целокупната документација наставникот го чува во своето портфолио.

ФАЗА 5 – Издавање на сертификати

- а) По добивањето на потврдите за сертификација од училиштето, канцеларијата на ПМИО ги подготвува сертификатите во соработка со БРО/ЦСОО.
- б) Сертификатите се потпишуваат од страна на БРО, ЦСОО и ПМИО.
- в) ПМИО ги испраќа сертификатите до училиштето. Директорот на училиштето ги прима сертификатите и свечено ги доделува.

В) СЕРТИФИКАЦИЈА ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА МИО НА ДИРЕКТОР/СТРУЧЕН СОРАБОТНИК

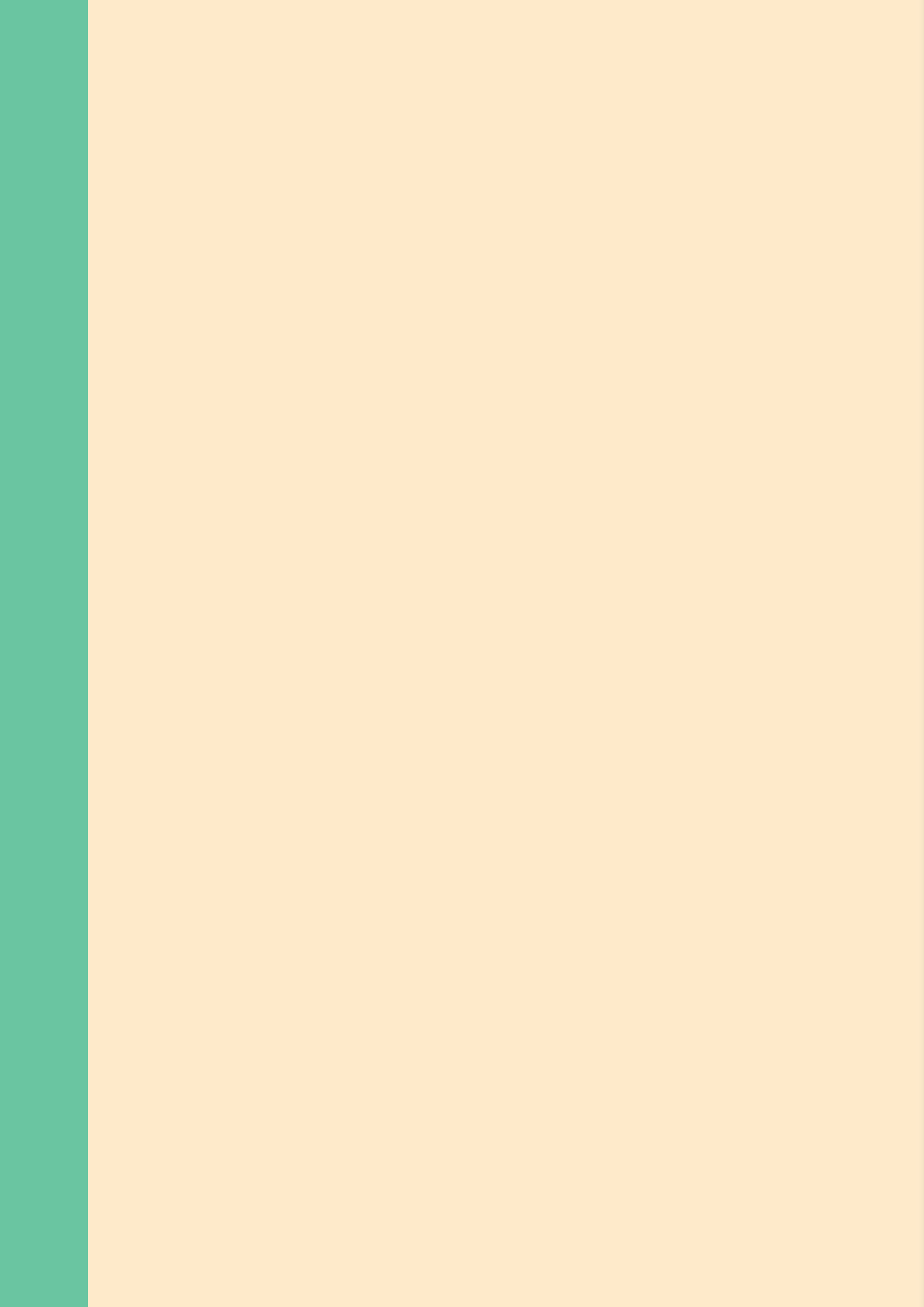
Процесот на сертификација на директорот/стручниот соработник се одвива според следните чекори:

1. Директорот/стручниот соработник го доставува на увид до евалуаторите (координаторот на СИТ или друг наставник од СИТ и другиот член од парот директор/стручен соработник од тимот за училишна интеграција) портфолиото и документите за спроведеното набљудување на наставникот и за спроведената работилница/акциско истражување за кои се сертифицира според критериумите дадени во формуларите за евалуација (Дел 4), како и пополнет формулар за рефлексija на директорот/стручниот соработник (АНЕКС 3).
2. Евалуаторите ги разгледуваат приложените документи, водат дискусија според прашањата и предвидените критериуми и ги пополнуваат формуларите за евалуација.
3. Евалуаторите даваат повратни информации и сугестии за подобрување, кои на директорот/стручниот соработник ќе му помогнат во подготовка на индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4).
4. Доколку се исполнети дадените критериуми, евалуаторите го пополнуваат формуларот за потврда за сертификација и заедно со формуларите за евалуација на двете активности им се предаваат на директорот/стручниот соработник.

Прегледот на документацијата, пополнувањето на потврдите за сертификација и издавањето на сертификатите се исти како и за наставниците.

1.6. КАКО ЌЕ СЕ ОБЕЗБЕДИ КВАЛИТЕТ ВО ПРОЦЕДУРАТА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА?

БРО и ЦСОО, во соработка со училиштата и ПМИО ќе обезбедат контрола на квалитетот на процесот за сертификација преку увид и проверка на одреден примерок на сертифицирани наставници/директори/стручни соработници и добиените резултати ќе ги вклучи во регуларните извештаи.

ДЕЛ 2

ПРИЛОЗИ СО ФОРМУЛАРИ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА ОБУЧУВАЧ-МЕНТОР ЗА МИО

- **Прилог 1**
Формулар за евалуација на реализирана дисеминација на обука на училишно ниво
- **Прилог 2**
Формулар за евалуација на реализирана средба за менторска поддршка
- **Прилог 3**
Потврда за сертификација на обучувач-ментор за стекнати компетенции за меѓуетничка интеграција во образованието

**ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА
НА РЕАЛИЗИРАНА ДИСЕМИНАЦИЈА НА ОБУКА
НА УЧИЛИШНО НИВО**

Име и презиме на лицето што се сертифицира:
Училиште:
Работно место:
Датум на реализација на дисеминацијата на обука:
Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите на состанокот со обучувачот-менторот.

Направен е преглед на долунаведената документација.		
Означете со знак, доколку проценката е позитивна.		
1	План за дисеминација на обуката.	
2	Извештај од спроведената дисеминација на обуката.	
3	Список на учесници на обуката.	
4	Обработени прашалници за евалуација од обуката.	
5	Рефлексија на обучувачот-менторот.	

Евалуаторите прават проценка на подолу дадените критериуми за активност преку разговор со обучувачот-менторот за нивно исполнување.				
Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4, каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.				
Извештај од обуката				
План на обуката				
1 а	Целите на обуката и активностите за секоја сесија целосно се преземени од модулот за дисеминација на обуката подготвен од ПМИО.	1	2	3 4
Реализација на обуката				
1 б	Извештајот содржи краток преглед за секоја активност.	1	2	3 4
1 в	Изведени се јасни заклучоци од учесниците за наученото за секоја активност и можностите за примена на наученото.	1	2	3 4
1 г	Дадено е резиме од обработените прашалници од евалуацијата за успешноста на работилницата.	1	2	3 4

За извештајот од обуката, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што обучувачот-менторот ги дал во сопствената рефлексija.

Означете со знак, доколку обучувачот-менторот во рефлексijата има дадено објективен и самокритичен одговор.

1	Во која мера ги постигнавте целите на обуката?	
2	Во која мера успеавте да го привлечете вниманието на учесниците да се ангажираат во активностите и да обезбедите активно учество на сите учесници во групата?	
3	Во која мера демонстриравте познавање и стручност за содржините од модулот за дисеминација?	
4	Во која мера успеавте да се справите во ситуации кога имаше негативни коментари и несогласување од страна на учесниците?	

За направената рефлексija, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

Број на позитивно оценети барања за реализирана обука _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексijата на обучувачот-менторот _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 8.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 6.

Согласно со оценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА РЕАЛИЗИРАНА СРЕДБА ЗА МЕНТОРСКА ПОДДРШКА

Име и презиме на лицето што се сертифицира:

Училиште:

Работно место:

Датум на реализација на средбата за менторска поддршка на колеги:

Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите на состанокот со обучувачот-менторот.

Евалуаторите прават проценка на подолу дадените критериуми за средбата за менторска поддршка преку разговор со обучувачот-менторот за нивно исполнување.

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

Извештај од средбата за менторска поддршка

План на средбата

1 а	Целите на средбата се во насока на менторска поддршка и професионалниот развој на наставниците за МИО.	1	2	3	4
Резиме за текот на средбата					
1 б	Направен е соодветен опис на темата и аспектите што се дискутирани во насока за унапредување на МИО.	1	2	3	4
1 в	Дадени се конструктивни коментари за добрите практики на МИО, активностите и за надминување на тешкотиите.	1	2	3	4
1 г	Заклучоците содржат соодветни препораки за унапредување на МИО.	1	2	3	4

За реализираната средба, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што обучувачот-менторот ги дал во сопствената рефлексija.

Означете со знак, доколку обучувачот-менторот во рефлексijата има дадено објективен и самокритичен одговор.

1	Во која мера беа постигнати целите на средбата за менторска поддршка?	
2	Во која мера беше ефикасна средбата за учесниците?	
3	Во која мера демонстриравте познавање и стручност за добрите практики при реализација на активностите за МИО?	
4	Во која мера успеавте на учесниците да им дадете соодветни коментари и препораки за нивниот натамошен развој и напредување?	

За направената рефлексija, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

Број на позитивно оценети барања за реализирана средба _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексijата на обучувачот-менторот _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 8.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 6.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)
 2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ПОТВРДА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА ОБУЧУВАЧ-МЕНТОР ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

Име и презиме на лицето што се сертифицира:

Училиште:

Предмет што го предава:

Означете го со знак секој од наведените критериуми дадени во табелите, доколку вашата проценка е позитивна (минимум 75%).

ЕВАЛУАЦИЈА ЗА ЗАВРШЕНА ОБУКА ЗА МИО И РЕАЛИЗИРАНА ДИСЕМИНАЦИЈА НА ОБУКАТА НА УЧИЛИШНО НИВО:

Датум: _____

1	Завршена базична обука за МИО организирана од страна на ПМИО.	
2	Извештај од реализирана дисеминација на обуката.	
3	Рефлексија на обучувачот.	

ЕВАЛУАЦИЈА ЗА РЕАЛИЗИРАНА СРЕДБА ЗА МЕНТОРСКА ПОДДРШКА:

Датум: _____

1	Учество на регионални групни менторски средби (најмалку една).	
2	Извештај од реализирана средба за менторска поддршка.	
3	Рефлексија на менторот.	

Се потврдува дека сите погоре наведени критериуми за евалуација во овој формулар се позитивно оценети.

Евалуатори:

Директор:

_____

(име и презиме)

_____

(потпис)

_____

(име и презиме)

_____

(потпис)

_____

(име и презиме)

_____

(потпис)

(печат од училиштето)

ДЕЛ 3

ПРИЛОЗИ СО ФОРМУЛАРИ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА НАСТАВНИЦИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА МИО

Наставниците имаат можност да се сертифицираат за практична примена на МИО со избор на една од опциите за сертификација во зависност од видот на училиштето каде што работат (еднојазично или повеќејазично) и од можностите да се набљудува една активност што ќе се евалуира во процедурата за сертификација.

Подолу е дадена табела со 3 (три) опции според која наставникот го одбира комплетот формулари со опцијата што е апликативна за него.

Опција	Вид на училиште	Вид на набљудувана активност
Опција 1	Повеќејазични училишта	Заедничка ученичка активност со директен контакт во рамки на самото училиште или со партнерско училиште.
	Еднојазични училишта	Заедничка ученичка активност со директен контакт со партнерско училиште.
Опција 2	Еднојазични училишта	Заедничка ученичка активност со електронски посредувана комуникација со партнерско училиште.
Опција 3	Еднојазични училишта	Самостојна мултикултурна активност.

ПРИЛОЗИ СО ФОРМУЛАРИ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА НАСТАВНИЦИ

ОПЦИЈА 1

Формулари за сертификација на наставници со набљудување на заедничка активност

- Прилог 1.1. Формулар за евалуација на целокупното портфолио и самостојната мултикултурна активност
- Прилог 1.2. Формулар за евалуација на набљудувана заедничка активност
- Прилог 1.3. Потврда за сертификација на наставник за стекнати компетенции за меѓуетничка интеграција во образованието

ОПЦИЈА 2

Формулари за сертификација на наставници со набљудување на заедничка активност преку електронска комуникација

- Прилог 2.1. Формулар за евалуација на целокупното портфолио и самостојната мултикултурна активност
- Прилог 2.2. Формулар за евалуација на набљудуваната заедничка активност што се одвива преку електронска комуникација и виртуелни средби
- Прилог 2.3. Потврда за сертификација на наставник за стекнати компетенции за меѓуетничка интеграција во образованието

ОПЦИЈА 3

Формулари за сертификација на наставници со набљудување на самостојна мултикултурна активност

- Прилог 3.1. Формулар за евалуација на целокупното портфолио и заедничката активност
- Прилог 3.2. Формулар за евалуација на набљудувана самостојна мултикултурна активност
- Прилог 3.3. Потврда за сертификација на наставник за стекнати компетенции за меѓуетничка интеграција во образованието

Опција 1

Формулари за сертификација на наставници со набљудување на заедничка активност

- **Прилог 1.1.**
Формулар за евалуација на целокупното портфолио и самостојната мултикултурна активност
- **Прилог 1.2.**
Формулар за евалуација на набљудувана заедничка активност
- **Прилог 1.3.**
Потврда за сертификација на наставник за стекнати компетенции за меѓуетничка интеграција во образованието

ОПЦИЈА 1 - ФОРМУЛАРИ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА НАСТАВНИЦИ
СО НАБЉУДУВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ

ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА ЦЕЛОКУПНОТО ПОРТФОЛИО И САМОСТОЈНАТА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ

Име и презиме на лицето што се сертифицира:
Училиште:
Предмет што го предава:
Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите на состанок со наставникот.

1.1.1. ЕВАЛУАЦИЈА НА ЦЕЛОКУПНОТО ПОРТФОЛИО

	ДА	НЕ
Евалуаторите прават проценка на целокупното портфолио		
1. Докази од спроведени самостојни мултикултурни активности (најмалку 3)		
1 а. План за активноста.		
1 б. Продукти на учениците.		
1 в. Фотографии, видеоматеријали и др. докази од реализираната активност.		
1 г. Белешки од рефлексија.		
2. Докази од спроведени заеднички активности (најмалку 2)		
2 а. План за активноста.		
2 б. Продукти на учениците.		
2 в. Фотографии, видеоматеријали и др. докази од реализираната активност.		
2 г. Белешки од рефлексија.		
3. Други докази		
3 а. Акциски истражувања и студии на случај поврзани со проверка на ефективност на приодите за меѓуетничка интеграција.		
3 б. Извештаи од одржани обуки и работилници за МИО во улога на обучувач.		
3 в. Објавени успешни практики за МИО во публикации или на веб-страници.		

За портфолиото, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (11).

1.1.2. ЕВАЛУАЦИЈА НА САМОСТОЈНА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ

Наслов на активноста: _____

Одделение: _____

Датум на реализација на активноста: _____

ЧЕКОР 1**Направен е преглед на долунаведената документација.***Означете со знак, доколку проценката е позитивна.*

1.	План на активноста.	
2.	Работни листови и други материјали.	
3.	Продукти од учениците.	
4.	Самоевалуација за активноста според дадените критериуми за евалуација.	
5.	Рефлексија на наставникот за реализираната активност.	

ЧЕКОР 2**Евалуаторите разговараат со наставникот за подрачјето/темата на мултикултурното учење и кои од наведените аспекти од тоа подрачје се промовираат со реализираната активност (АНЕКС 1).***Се пишува подрачјето и аспектите што се однесуваат на активноста.*

Подрачје:

Аспекти:

ЧЕКОР 3

Евалуаторите прават проценка на подолу дадените критериуми за активност преку разговор со наставникот за нивно исполнување. Исто така, се прави споредба со проценките од самоевалуацијата направена од страна на наставникот (претходно наставникот го предава формуларот за самоевалуација).

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

1. План на активност					
1 а.	Целите на активност се јасно дефинирани.	1	2	3	4
1 б.	Подготвена е соодветна активност/задача што промовира аспекти на мултикултурно учење.	1	2	3	4
1 в.	Активноста вклучува примена на методите на активно, колаборативно и искуствено учење (дијалог, дискусии во мала и голема група, играње улоги, демонстрација и симулации, анализа на текстови или ситуации, драмски/театарски претстави).	1	2	3	4
1 г.	Подготвени се потребните ресурси и работни материјали што обезбедуваат активно ангажирање на учениците.	1	2	3	4

За планот на активност, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

2. Реализација на активност					
2 а.	Учениците се воведени во темата што се проучува, се објаснуваат целите и се прави поврзување на претходното знаење и искуство со темата.	1	2	3	4
2 б.	Учениците развиваат вештини за комуникација и соработка – се поттикнуваат на активно слушање, заедничка дискусија, почитување на идеите на другите и на активна интеракција меѓу учениците.	1	2	3	4
2 в.	Учениците развиваат вештини за критичко мислење – се поттикнуваат на анализа и проценка на аргументи и алтернативи, синтеза и поврзување на информации и аргументи, донесување на заклучоци што можат да ги аргументираат, поставување критички прашања или на давање критички коментари во врска со темата.	1	2	3	4
2 г.	Учениците развиваат вештини за решавање проблеми – се поттикнуваат да дефинираат проблем, да предлагаат различни алтернативи за решавање на проблеми, да прават проценка за ефектите на предложените алтернативи.	1	2	3	4
2 д.	Работата на учениците, нивната ангажираност и мотивираност се следи и тие добиваат постојана поддршка.	1	2	3	4
2 ѓ.	Наставникот им дава на учениците конструктивни повратни информации и ги поттикнува/насочува практично да ги применуваат вештините.	1	2	3	4
2 е.	Родителите се вклучени во текот на реализирање на самостојната мултикултурна активност, обезбедена е нивна соработка и учество.	1	2	3	4
Рефлексија на учениците					
2 ж.	Учениците се поттикнуваат на рефлексија и проценка на сопствените искуства и доживувања од мултикултурната активност.	1	2	3	4

За реализираната самостојна мултикултурна активност, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (8).

ЧЕКОР 4

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што наставникот ги дал во сопствената рефлексija (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексija (АНЕКС 2)).

Означете со знак, доколку наставникот во рефлексijата има дадено објективен и самокритичен одговор.

1.	Во која мера учениците ги постигнаа целите што беа поставени?	
2.	Дали задачата беше соодветна за учениците и во која мера применетите методи овозможија да се постигнат очекуваните резултати?	
3.	Како знаете дека е постигнато соодветно ниво на разбирање за темата/подрачјето од мултикултурно учење?	
4.	Во која мера насочувањето на учениците од ваша страна и повратните информации беа соодветни за успешно да се заврши активноста?	
5.	Во која мера беше успешна завршната активност и рефлексijата на учениците за нивните впечатоци?	
6.	Кои се вашите предлози и сугестии за подобрување на реализацијата на самостојни мултикултурни активности што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?	

За направената рефлексija, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (6).

Број на позитивно оценети барања за целокупното портфолио _____.

Број на позитивно оценети барања за планот на активноста _____.

Број на позитивно оценети барања за реализираната активност _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексija на наставникот _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 29.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 22.

Согласно со оценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА НАБЉУДУВАНА ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ

Средбата е продолжување на претходно одржана најмалку една виртуелна средба.

Име и презиме на лицето кое се сертифицира:					
Училиште:					
Предмет кој го предава:					
Наслов на активността:					
Одделение/ја:					
Број на ученици по наставен јазик:	М	А	Т	С	Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите при набљудување на активността.

Набљудувањето содржи три дела:

1. Состанок пред набљудување на заедничка активност помеѓу наставникот и евалуаторите;
2. Набљудување на активността;
3. Состанок по набљудување на активността.

1. Состанок пред набљудувањето

Евалуаторите разговараат за планот на активноста и прават проценка според долунаведените критериуми. Наставникот претходно го приложува планот на активноста.

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

1. План на активноста

1 а.	Спроведена е заедничка средба со наставникот/наставниците од друг наставен јазик каде е направен детален план за заедничката активност (се земаат предвид и електронската комуникација и виртуелните средби). Планот се однесува на заедничка активност во подрачје што е од заеднички интерес за учениците и вклучува: <ul style="list-style-type: none"> • цели на активноста; • содржина на задачата; • конкретни чекори за реализација на заедничката активност; • очекуван финален продукт; • број на ученици – учесници и начинот на нивно избирање; • место и време на реализација на заедничката активност. 	1	2	3	4
1 б.	Активностите вклучуваат примена на методите на активно, колаборативно и искуствено учење.	1	2	3	4
1 в.	Подготвени се потребните ресурси и работни материјали што обезбедуваат активно ангажирање на учениците.	1	2	3	4
1 г.	Формирана е група на ученици, при што се почитувани критериумите за нивен избор (полова и етничка/јазична балансираност и соодветна возрастна категорија).	1	2	3	4
1 д.	Обезбедени се сите предуслови за безбедно спроведување на заедничката активност (заштита и од физичка и од психичка повреда).	1	2	3	4

Белешки:

За планот на активноста, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (5).

2. Набљудување на активноста

Евалуаторите ја следат активноста, прават проценка и водат белешки според долунаведените критериуми. Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.					
1. Соработка и интеракција на учениците					
1 а.	Учениците се вклучени во активности за подобро меѓусебно запознавање и градење групна кохезија.	1	2	3	4
1 б.	Учениците активно учествуваат во донесување на правила и процедури за групна работа и соодветно однесување.	1	2	3	4
1 в.	Обезбеден е рамноправен статус меѓу учениците (сите ученици се доживуваат подеднакво вредни).	1	2	3	4
1 г.	Обезбедена е атмосфера на заемно почитување и доверба меѓу учениците и можност за поголемо зближување и пријателство.	1	2	3	4
1 д.	Учениците се поттикнуваат на соработка што вклучува директна интеракција, позитивна меѓузависност, еднакви можности за успех во групната и индивидуалната одговорност.	1	2	3	4
1 ё.	Учениците се поттикнуваат на меѓусебна дискусија во која можат да ги искажат/ споделуваат своите идеи, искуства, погледи и чувства.	1	2	3	4
1 е.	Учениците се поттикнуваат на креативност, критичко мислење во донесување на заеднички решенија и одлуки кога работат на практични/манипулативни и мисловни активности.	1	2	3	4
1 ж.	Учениците се поттикнуваат на активно слушање и почитување на идеите и ставовите на другите членови на групата.	1	2	3	4
Користење на јазиците					
1 з.	Пишаниот материјал што се користи во активност (работниот материјал и продуктите на учениците) е подготвен на сите наставни јазици застапени во групата.	1	2	3	4
1 с.	Постигната е подеднаква застапеност и наизменично користење на двата/трите јазици во текот на реализацијата на заедничката активност.	1	2	3	4
Белешки:					

За набљудуваната соработка и интеракција, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (10).

2. Следење и поддршка на учениците во текот на работата				
1 а.	Работата на учениците, нивната ангажираност и мотивираност се следи и тие добиваат постојана поддршка во текот на работата на задачата и постигнување на заедничката цел.	1	2	3 4
1 б.	Учениците добиваат повратни информации за текот на целиот процес на заедничката активност и изработениот финален продукт.	1	2	3 4
1 в.	Обезбедена е соработка и заемно дополнување меѓу наставниците од различните наставни јазици.	1	2	3 4
1 г.	Родителите се вклучени во текот на реализирање на заедничката активност и обезбедена е нивна соработка и учество.	1	2	3 4
Рефлексија на учениците				
1 д.	Учениците се поттикнуваат на рефлексија и проценка на сопствените искуства од заедничката активност.	1	2	3 4
1 е.	Учениците ги изнесуваат своите доживувања за активноста.	1	2	3 4
Белешки:				

За набљудуваното следење и поддршка на учениците во текот на работата, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (6).

3. Состанок по набљудување на активноста

Самоевалуација	
Евалуаторите разговараат со наставникот за постигнатост на критериумите од набљудуваната активност и прават споредба со проценката од самоевалуацијата којашто наставникот ја прави по реализацијата на заедничката активност.	
Означете со знак, доколку проценката е позитивна.	
Постигнатост на критериумите за набљудувана активност и самоевалуација на наставникот	
1.	Проценките на евалуаторите во поголема мера се совпаѓаат со проценките на наставникот.
Рефлексија и давање повратни информации	
Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што наставникот ги дал во сопствената рефлексија (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексија (АНЕКС 2)) и на крај даваат повратни информации што ќе му помогнат на наставникот во изработка на индивидуален развоен план (АНЕКС 4).	
Означете со знак, доколку наставникот во рефлексијата има дадено објективен и самокритичен одговор.	
Прашања за рефлексија на наставникот	
1.	Во која мера учениците ги постигнаа целите?
2.	Дали задачата беше соодветна за учениците и во која мера применетите методи овозможија да се постигнат очекуваните резултати?
3.	Како знаете дека е постигнато соодветно ниво на комуникација, соработка, интеракција и интергрупен контакт?
4.	Во која мера насочувањето на учениците од ваша страна и повратните информации беа соодветни за успешно да се заврши активноста?
5.	Во која мера беше успешна презентацијата и рефлексијата на учениците за нивните впечатоци?
6.	Кои се вашите предлози и сугестии за подобрување на реализацијата на заедничките активности што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?

За направената рефлексија, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (6).

Број на позитивно оценети барања за планот на активноста _____.

Број на позитивно оценети барања за набљудуваната соработка и интеракција _____.

Број на позитивно оценети барања за набљудуваното следење и поддршка на учениците во текот на работата _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексија на наставникот _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 27.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 20.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ПОТВРДА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА НАСТАВНИК ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

Име и презиме на лицето што се сертифицира:
Училиште:
Предмет што го предава:

Означете го со знак секој од наведените критериуми дадени во табелите, доколку вашата проценка е позитивна (минимум 75%).

ЕВАЛУАЦИЈА НА ПОРТФОЛИО И САМОСТОЈНА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ:

Датум: _____

1	Целокупно портфолио.	
2	План на активност.	
3	Реализација на активност.	
4	Рефлексија на наставникот.	

ЕВАЛУАЦИЈА НА НАБЉУДУВАНА ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ:

Датум: _____

1	План на активност.	
2	Соработка и интеракција на учениците.	
3	Следење и поддршка на учениците во текот на работата.	
4	Рефлексија на наставникот.	

Се потврдува дека сите погоре наведени критериуми за евалуација во овој формулар се позитивно оценети.

Евалуатори:

Директор:

_____ (име и презиме) _____ (потпис)

_____ (име и презиме) _____ (потпис)

_____ (име и презиме) _____ (потпис)

(печат од училиштето)

Опција 2

Формулари за сертификација на наставници со набљудување на заедничка активност преку електронска комуникација

- **Прилог 2.1.**
Формулар за евалуација на целокупното портфолио и самостојната мултикултурна активност
- **Прилог 2.2.**
Формулар за евалуација на набљудуваната заедничка активност што се одвива преку електронска комуникација и виртуелни средби
- **Прилог 2.3.**
Потврда за сертификација на наставник за стекнати компетенции за меѓуетничка интеграција во образованието

ОПЦИЈА 2 – ФОРМУЛАРИ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА НАСТАВНИЦИ
СО НАБЉУДУВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ ПРЕКУ ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИЈА

ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА ЦЕЛОКУПНОТО ПОРТФОЛИО И САМОСТОЈНАТА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ

Име и презиме на лицето што се сертифицира:
Училиште:
Предмет што го предава:
Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите на состанок со наставникот.

2.1.1. ЕВАЛУАЦИЈА НА ЦЕЛОКУПНОТО ПОРТФОЛИО

Евалуаторите прават проценка на целокупното портфолио	ДА	НЕ
1. Докази од спроведени самостојни мултикултурни активности (најмалку 3)		
1 а. План за активноста.		
1 б. Продукти на учениците.		
1 в. Фотографии, видеоматеријали и др. докази од реализираната активност.		
1 г. Белешки од рефлексија.		
2. Докази од спроведени заеднички активности (најмалку 2)		
2 а. План за активноста.		
2 б. Продукти на учениците.		
2 в. Фотографии, видеоматеријали и др. докази од реализираната активност.		
2 г. Белешки од рефлексија.		
3. Други докази		
3 а. Акциски истражувања и студии на случај поврзани со проверка на ефективност на приодите за меѓуетничка интеграција.		
3 б. Извештаи од одржани обуки и работилници за МИО во улога на обучувач.		
3 в. Објавени успешни практики за МИО во публикации или на веб-страници.		

За портфолиото, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (11).

2.1.2. ЕВАЛУАЦИЈА НА САМОСТОЈНА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ

Наслов на активноста: _____

Одделение: _____

Датум на реализација на активноста: _____

ЧЕКОР 1

Направен е преглед на долунаведената документација.

Означете со знак, доколку проценката е позитивна.

1.	План на активноста.	
2.	Работни листови и други материјали.	
3.	Продукти од учениците.	
4.	Самоевалуација за активноста според дадените критериуми за евалуација.	
5.	Рефлексија на наставникот за реализираната активност.	

ЧЕКОР 2

Евалуаторите разговараат со наставникот за подрачјето/темата на мултикултурното учење и кои од наведените аспекти од тоа подрачје се промовираат со реализираната активност (АНЕКС 1).

Се пишува подрачјето и аспектите што се однесуваат на активноста.

Подрачје:

Аспекти:

ЧЕКОР 3

Евалуаторите прават проценка на подолу дадените критериуми за активноста преку разговор со наставникот за нивно исполнување. Исто така, се прави споредба со проценките од самоевалуацијата направена од страна на наставникот (претходно наставникот го предава формуларот за самоевалуација).

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

1. План на активноста					
1 а.	Целите на активноста јасно се дефинирани.	1	2	3	4
1 б.	Подготвена е соодветна активност/задача што промовира аспекти на мултикултурно учење.	1	2	3	4
1 в.	Активноста вклучува примена на методите на активно, колаборативно и искуствено учење (дијалог, дискусии во мала и голема група, играње улоги, демонстрација и симулации, анализа на текстови или ситуации, драмски/театарски претстави).	1	2	3	4
1 г.	Подготвени се потребните ресурси и работни материјали што обезбедуваат активно ангажирање на учениците.	1	2	3	4

За планот на активноста, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

2. Реализација на активноста					
2 а.	Учениците се воведени во темата што се проучува, се објаснуваат целите и се прави поврзување на претходното знаење и искуство со темата.	1	2	3	4
2 б.	Учениците развиваат вештини за комуникација и соработка – се поттикнуваат на активно слушање, заедничка дискусија, почитување на идеите на другите и на активна интеракција меѓу учениците.	1	2	3	4
2 в.	Учениците развиваат вештини за критичко мислење – се поттикнуваат на анализа и проценка на аргументи и алтернативи, синтеза и поврзување на информации и аргументи, донесување на заклучоци што можат да ги аргументираат, поставување критички прашања или на давање критички коментари во врска со темата.	1	2	3	4
2 г.	Учениците развиваат вештини за решавање проблеми – се поттикнуваат да дефинираат проблем, да предлагаат различни алтернативи за решавање на проблеми, да прават проценка за ефектите на предложените алтернативи.	1	2	3	4
2 д.	Работата на учениците, нивната ангажираност и мотивираност се следи и тие добиваат постојана поддршка.	1	2	3	4
2 ѓ.	Наставникот им дава на учениците конструктивни повратни информации и ги поттикнува/насочува практично да ги применуваат вештините.	1	2	3	4
2 е.	Родителите се вклучени во текот на реализирање на самостојната мултикултурна активност, обезбедена е нивна соработка и учество.	1	2	3	4
Рефлексија на учениците					
2 ж.	Учениците се поттикнуваат на рефлексија и проценка на сопствените искуства и доживувања од мултикултурната активност.	1	2	3	4

За реализираната самостојна мултикултурна активност, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (8).

ЧЕКОР 4

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што наставникот ги дал во сопствената рефлексija (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексija (АНЕКС 2)).

Означете со знак, доколку наставникот во рефлексijата има дадено објективен и самокритичен одговор.

1.	Во која мера учениците ги постигнаа целите што беа поставени?	
2.	Дали задачата беше соодветна за учениците и во која мера применетите методи овозможија да се постигнат очекуваните резултати?	
3.	Како знаете дека е постигнато соодветно ниво на разбирање за темата/подрачјето од мултикултурното учење?	
4.	Во која мера насочувањето на учениците од ваша страна и повратните информации беа соодветни за успешно да се заврши активноста?	
5.	Во која мера беше успешната завршната активност и рефлексijата на учениците за нивните впечатоци?	
6.	Кои се вашите предлози и сугестии за подобрување на реализацијата на самостојните мултикултурни активности што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (Анекс 4)?	

За направената рефлексija, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (6).

Број на позитивно оценети барања за целокупното портфолио _____.

Број на позитивно оценети барања за планот на активноста _____.

Број на позитивно оценети барања за реализираната активност _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексija на наставникот _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 29.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 22.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА НАБЉУДУВАНА ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ ШТО СЕ ОДВИВА ПРЕКУ ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИЈА И ВИРТУЕЛНИ СРЕДБИ

Средбата е продолжување на претходно одржана најмалку една виртуелна средба.

Име и презиме на лицето кое се сертифицира:					
Училиште:					
Предмет кој го предава:					
Наслов на активността:					
Одделение/ја:					
Број на ученици по наставен јазик:	М	А	Т	С	Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите при набљудување на активността.

Набљудувањето содржи три дела:

1. Состанок пред набљудување на заедничка активност помеѓу наставникот и евалуаторите;
2. Набљудување на активността;
3. Состанок по набљудување на активността.

1. Состанок пред набљудувањето

Направен е преглед на документацијата за досегашните реализирани активности преку електронска комуникација.

Означете ги досегашните реализирани активности.

1.	Средба на Скајп за запознавање на учениците, дефинирање на темата на истражување, договор за начинот на работа, формирање на мали групи со претставници од двете училишта, поделба на задачи по групите.	
2.	Истражување на учениците за темата и разменување на идеите по електронски пат.	
3.	Средба на Скајп за размена на информации и договор за изработка на финален продукт (постер, брошура, извештај).	
4.	Размена на материјалите по електронски пат.	
5.	Средба на Скајп за договарање за финалната изработка на продуктот.	
6.	Средба на Скајп за презентација на финалниот продукт.	

Евалуаторите разговараат за планот на активност и прават проценка според долунаведените критериуми. Наставникот претходно го приложува планот на активност.

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

1. План на активност

1 а.	Спроведена е повеќекратна комуникација по електронски пат со наставникот од друг наставен јазик во којашто е направен детален план за електронската комуникација. Планот вклучува: <ul style="list-style-type: none"> цели на активност; тема на проектната задача/истражувањето; конкретни чекори за реализација на активност; очекуван финален продукт; број на ученици и начин на нивно избирање; време на реализација на активност. 	1	2	3	4
1 б.	Направена е подготовка за активност која вклучува опис на активности што ќе се одвиваат во училиштата и активности што ќе се случуваат преку средби на Скајп.	1	2	3	4
1 в.	Формирана е група на ученици, при што се почитувани критериумите за нивен избор (полова и етничка/јазична балансираност и соодветна возрастна категорија).	1	2	3	4
1 г.	Обезбедени се сите предуслови за успешно спроведување на виртуелната средба (просторија, интернет, компјутерска опрема, ЛЦД проектор).	1	2	3	4

Белешки:

За планот на активност, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

2. Набљудување на активноста

Евалуаторите ја следат активноста, прават проценка и водат белешки според долунаведените критериуми.

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

1. Комуникација и соработка на учениците

1 а.	Наставниците од двете училиштата даваат насоки за начинот на работа на средбата.	1	2	3	4
1 б.	Учениците разменуваат информации, поставуваат прашања, предлагаат идеи, даваат коментари во врска со досегашните активности.	1	2	3	4
1 в.	Присутна е позитивна атмосфера во која учениците комуницираат, соработуваат и развиваат чувство на почит, доверба и прифаќање на другите етнички заедници.	1	2	3	4
1 г.	Учениците се поттикнуваат на меѓусебна дискусија во која можат да ги искажат/ споделуваат своите идеи, искуства, погледи и чувства.	1	2	3	4
1 д.	Учениците се поттикнуваат на креативност, критичко мислење во донесување на заеднички решенија и одлуки кога работат на практични/манипулативни и мисловни активности.	1	2	3	4

Белешки:

За набљудуваната комуникација и соработка на учениците, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (5).

2. Следење и поддршка на учениците во текот на работата

2 а.	Наставниците ги охрабруваат учениците активно да учествуваат во дискусијата и им даваат постојана поддршка во текот на комуникацијата.	1	2	3	4
2 б.	Обезбедена е соработка и заемно дополнување меѓу наставниците од различните наставни јазици за надминување на јазичните бариери.	1	2	3	4
2 в.	Родителите се вклучени во текот на реализирање на заедничката активност и обезбедена е нивна соработка и учество.	1	2	3	4

Рефлексija на учениците

2 г.	Учениците се поттикнуваат на рефлексija и проценка на сопствените искуства и доживувања од заедничката активност.	1	2	3	4
------	---	---	---	---	---

Белешки:

За набљудуваното следење и поддршка на учениците во текот на работата, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

3. Состанок по набљудување на активноста

Самоевалуација

Евалуаторите разговараат со наставникот за постигнатост на критериумите од набљудуваната активност и прават споредба со проценката од самоевалуацијата којашто ја направи наставникот по реализација на заедничката активност.

Означете со знак, доколку проценката е позитивна.

Постигнатост на критериумите за набљудувана активност и самоевалуација на наставникот

1.	Проценките на евалуаторите во поголема мера се совпаѓаат со проценките на наставникот.	
----	--	--

Рефлексија и давање повратни информации

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што наставникот ги дал во сопствената рефлексија (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексија (АНЕКС 2)) и на крај даваат повратни информации што ќе му помогнат на наставникот во изработка на индивидуален развоен план (АНЕКС 4).

Означете со знак, доколку наставникот во рефлексијата има дадено објективен и самокритичен одговор.

Прашања за рефлексија на наставникот

1.	Во која мера учениците ги постигнаа целите?	
2.	Дали задачата беше соодветна за учениците и во која мера применетите методи овозможиле да се постигнат очекуваните резултати?	
3.	Како знаете дека е постигнато соодветно ниво на комуникација и соработка?	
4.	Во која мера насочувањето на учениците од ваша страна и повратните информации беа соодветни за успешно да се заврши активноста?	
5.	Во која мера беше успешна презентацијата и рефлексијата на учениците за нивните впечатоци?	
6.	Кои се вашите предлози и сугестии за подобрување на реализацијата на заедничките активности што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?	

За направената рефлексија, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (6).

Број на позитивно оценети барања за планот на активноста _____.

Број на позитивно оценети барања за набљудуваната комуникација и соработка на учениците _____.

Број на позитивно оценети барања за набљудуваното следење и поддршка на учениците во текот на работата _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексија на наставникот _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 19.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 14.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ПОТВРДА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА НАСТАВНИК ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

Име и презиме на лицето што се сертифицира:

Училиште:

Предмет што го предава:

Означете го со знак секој од наведените критериуми дадени во табелите, доколку вашата проценка е позитивна (минимум 75%).

ЕВАЛУАЦИЈА НА ПОРТФОЛИО И САМОСТОЈНА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ:

Датум: _____

1	Целокупно портфолио.	
2	План на активноста.	
3	Реализација на активноста.	
4	Рефлексија на наставникот.	

ЕВАЛУАЦИЈА НА НАБЉУДУВАНА ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ ШТО СЕ ОДВИВА ПРЕКУ ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИЈА И ВИРТУЕЛНИ СРЕДБИ:

Датум: _____

1	План на активноста.	
2	Комуникација и соработка на учениците.	
3	Следење и поддршка на учениците во текот на работата.	
4	Рефлексија на наставникот.	

Се потврдува дека сите погоре наведени критериуми за евалуација во овој формулар се позитивно оценети.

Евалуатори:

Директор:

_____

_____

(име и презиме)

(потпис)

(име и презиме)

(потпис)

_____

(име и презиме)

(потпис)

(печат од училиштето)

Опција 3

Формулари за сертификација на наставници со набљудување на самостојна мултикултурна активност

- **Прилог 3.1.**
Формулар за евалуација на целокупното портфолио и заедничката активност
- **Прилог 3.2.**
Формулар за евалуација на набљудувана самостојна мултикултурна активност
- **Прилог 3.3.**
Потврда за сертификација на наставник за стекнати компетенции за меѓуетничка интеграција во образованието

ОПЦИЈА 3 – ФОРМУЛАРИ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА НАСТАВНИЦИ
СО НАБЉУДУВАЊЕ НА САМОСТОЈНА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ

ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА ЦЕЛОКУПНОТО ПОРТФОЛИО И ЗАЕДНИЧКАТА АКТИВНОСТ

Име и презиме на лицето што се сертифицира:
Училиште:
Предмет што го предава:
Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите на состанок со наставникот.

3.1.1. ЕВАЛУАЦИЈА НА ЦЕЛОКУПНОТО ПОРТФОЛИО

Евалуаторите прават проценка на целокупното портфолио	ДА	НЕ
1. Докази од спроведени самостојни мултикултурни активности (најмалку 3)		
1 а. План за активноста.		
1 б. Продукти на учениците.		
1 в. Фотографии, видеоматеријали и др. докази од реализираната активност.		
1 г. Белешки од рефлексија.		
2. Докази од спроведени заеднички активности (најмалку 2)		
2 а. План за активноста.		
2 б. Продукти на учениците.		
2 в. Фотографии, видеоматеријали и др. докази од реализираната активност.		
2 г. Белешки од рефлексија.		
3. Други докази		
3 а. Акциски истражувања и студии на случај поврзани со проверка на ефективност на приодите за меѓуетничка интеграција.		
3 б. Извештаи од одржани обуки и работилници за МИО во улога на обучувач.		
3 в. Објавени успешни практики за МИО во публикации или на веб-страници.		

За портфолиото, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (11).

3.1.2. ЕВАЛУАЦИЈА НА ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ

Наслов на активноста:					
Одделение/ја:					
Број на ученици по наставен јазик:	М	А	Т	С	Датум на реализација:

ЧЕКОР 1

Направен е преглед на долунаведената документација.

Означете со знак, доколку проценката е позитивна.

1.	План на активноста.	
2.	Работни листови и други материјали.	
3.	Продукти од учениците.	
4.	Самоевалуација за активност според дадените критериуми за евалуација.	
5.	Рефлексија на наставникот за реализираната активност.	

ЧЕКОР 2

Евалуаторите прават проценка на подолу дадените критериуми за активност преку разговор со наставникот за нивно исполнување. Исто така, се прави споредба со оценките од самоевалуацијата направена од страна на наставникот (претходно наставникот го предава формуларот за самоевалуација).

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

1. План на активност		
1 а.	Спроведена е заедничка средба со наставникот/наставниците од друг наставен јазик каде е направен детален план за заедничката активност (се земаат предвид и електронската комуникација и виртуелните средби). Планот се однесува на заедничка активност во подрачје што е од заеднички интерес за учениците и вклучува: <ul style="list-style-type: none"> цели на активност; содржина на задачата; конкретни чекори за реализација на заедничката активност; очекуван финален продукт; број на ученици – учесници и начин на нивно избирање; место и време на реализација на заедничката активност. 	1 2 3 4
1 б.	Активностите вклучуваат примена на методите на активно, колаборативно и искуствено учење.	1 2 3 4
1 в.	Подготвени се потребните ресурси и работни материјали кои обезбедуваат активно ангажирање на учениците.	1 2 3 4
1 г.	Формирана е група на ученици, при што се почитувани критериумите за нивен избор (полова и етничка/јазична балансираност и соодветна возрастна категорија).	1 2 3 4
1 д.	Обезбедени се сите предуслови за безбедно спроведување на заедничката активност (заштита и од физичка и од психичка повреда).	1 2 3 4
Белешки:		

За планот на активност, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (5).

2. Реализација на активноста				
Соработка и интеракција на учениците				
2 а.	Учениците се вклучени во активности за подобро меѓусебно запознавање и градење групна кохезија.	1	2	3 4
2 б.	Учениците активно учествуваат во донесување на правила и процедури за групна работа и соодветно однесување.	1	2	3 4
2 в.	Обезбеден е рамноправен статус меѓу учениците (сите ученици се доживуваат подеднакво вредни).	1	2	3 4
2 г.	Обезбедена е атмосфера на заемно почитување и доверба меѓу учениците и можност за поголемо зближување и пријателство.	1	2	3 4
2 д.	Учениците се поттикнуваат на соработка, која вклучува директна интеракција, позитивна меѓузависност, еднакви можности за успех во групната и индивидуалната одговорност.	1	2	3 4
2 е.	Учениците се поттикнуваат на креативност, критичко мислење во донесување на заеднички решенија и одлуки кога работат на практични/манипулативни и мисловни активности.	1	2	3 4
2 ж.	Учениците се поттикнуваат на активно слушање и почитување на идеите и ставовите на другите членови на групата.	1	2	3 4
Користење на јазиците				
2 з.	Пишаниот материјал што се користи во активност (работниот материјал и продуктите на учениците) е подготвен на сите наставни јазици застапени во групата.	1	2	3 4
2 с.	Постигната е подеднаква застапеност и наизменично користење на двата/трите јазици во текот на реализацијата на заедничката активност.	1	2	3 4
Следење и поддршка на учениците во текот на работата				
2 и.	Работата на учениците, нивната ангажираност и мотивираност се следи и тие добиваат постојана поддршка во текот на работата на задачата и постигнување на заедничката цел.	1	2	3 4
2 ј.	Учениците добиваат повратни информации за текот на целиот процес на заедничката активност и изработениот финален продукт.	1	2	3 4
2 к.	Обезбедена е соработка и заемно дополнување меѓу наставниците од различните наставни јазици.	1	2	3 4
2 л.	Родителите се вклучени во текот на реализирање на заедничка активност и обезбедена е нивна соработка и учество.	1	2	3 4
Рефлексија на учениците				
2 љ.	Учениците се поттикнуваат на рефлексија и проценка на сопствените искуства и доживувања од заедничката активност.	1	2	3 4
Белешки:				

За реализација на активност, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (15).

ЧЕКОР 3

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што наставникот ги дал во сопствената рефлексija (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексija (АНЕКС 2)).

Означете со знак, доколку наставникот во рефлексijата има дадено објективен и самокритичен одговор.

1.	Во која мера учениците ги постигнаа целите?	
2.	Дали задачата беше соодветна за учениците и во која мера применетите методи овозможија да се постигнат очекуваните резултати?	
3.	Како знаете дека е постигнато соодветно ниво на комуникација, соработка, интеракција и интергрупен контакт?	
4.	Во која мера насочувањето на учениците од ваша страна и повратните информации беа соодветни за успешно да се заврши активностa?	
5.	Во која мера беше успешна завршната активност и рефлексijата на учениците за нивните впечатоци?	
6.	Кои се вашите предлози и сугестии за подобрување на реализацијата на заедничките активности што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?	

За направената рефлексija, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (6).

Број на позитивно оценети барања за целокупното портфолио _____.

Број на позитивно оценети барања за планот на активностa _____.

Број на позитивно оценети барања за реализираната активност _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексija на наставникот _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 37.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 28.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

**ФОРМУЛАР
ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА НАБЉУДУВАНА
САМОСТОЈНА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ**

Име и презиме на лицето кое се сертифицира:	
Училиште:	
Предмет кој го предава:	
Наслов на активноста:	
Одделение/ја:	Број на ученици:
Датум на евалуација:	

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите при набљудување на активноста.

Набљудувањето содржи три дела:

1. Состанок пред набљудување на самостојната мултикултурна активност помеѓу наставникот и евалуаторите;
2. Набљудување на активноста;
3. Состанок по набљудување на активноста.

1. Состанок пред набљудувањето

Евалуаторите разговараат со наставникот за подрачјето/темата на мултикултурното учење и кои од наведените аспекти од тоа подрачје се промовираат со реализираната активност (АНЕКС 1).

Се пишува подрачјето и аспектите што се однесуваат на активността.

Подрачје:

Аспекти:

Евалуаторите разговараат за планот на активността и прават проценка според долунаведените критериуми. Наставникот претходно го приложува планот на активността.

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

1. План на активността

1 а.	Целите на активността јасно се дефинирани.	1	2	3	4
1 б.	Подготвена е активност што вклучува аспекти на мултикултурно учење.	1	2	3	4
1 в.	Активността вклучува примена на методите на активно, колаборативно и искуствено учење (дијалог, дискусии во мала и голема група, играње улоги, демонстрација и симулации, анализа на текстови или ситуации, драмски/театарски претстави).	1	2	3	4
1 г.	Подготвени се потребните ресурси и работни материјали што обезбедуваат активно ангажирање на учениците.	1	2	3	4

Белешки:

За планот на активността, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

2. Набљудување на активноста

Евалуаторите ја следат активноста, прават проценка и водат белешки според долунаведените критериуми.

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

2. Мултикултурно учење на учениците

2 а.	Учениците се воведени во темата што се проучува, се објаснуваат целите и се прави поврзување на претходното знаење и искуство со темата.	1	2	3	4
2 б.	Учениците развиваат вештини за комуникација и соработка – се поттикнуваат на активно слушање, заедничка дискусија, почитување на идеите на другите и на активна интеракција меѓу учениците.	1	2	3	4
2 в.	Учениците развиваат вештини за критичко мислење – се поттикнуваат на анализа и проценка на аргументи и алтернативи, синтеза и поврзување на информации и аргументи, донесување на заклучоци што можат да ги аргументираат, поставување критички прашања или давање критички коментари во врска со темата.	1	2	3	4
2 г.	Учениците развиваат вештини за решавање проблеми – се поттикнуваат да дефинираат проблем, да предлагаат различни алтернативи за решавање на проблеми, да прават проценка за ефектите на предложените алтернативи.	1	2	3	4

За набљудуваното мултикултурно учење, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

3. Следење и поддршка на учениците во текот на работата

3 а.	Работата на учениците, нивната ангажираност и мотивираност се следи и тие добиваат постојана поддршка.	1	2	3	4
3 б.	Наставникот им дава на учениците конструктивни повратни информации и ги поттикнува/ насочува практично да ги применуваат вештините.	1	2	3	4
3 в.	Родителите се вклучени во текот на реализирањето на самостојната мултикултурна активност и е обезбедена нивна соработка и учество.	1	2	3	4
Рефлексија на учениците					
3 г.	Учениците се поттикнуваат на рефлексија и проценка на сопствените искуства и доживувања од мултикултурната активност.	1	2	3	4

За набљудуваното следење на поддршката на учениците во текот на работата, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (4).

3. Состанок по набљудување на активноста

Самоевалуација

Евалуаторите разговараат со наставникот за постигнатост на критериумите од набљудуваната активност и прават споредба со проценката од самоевалуацијата којашто наставникот ја направил по реализацијата на мултикултурната активност.

Означете со знак, доколку проценката е позитивна.

Постигнатост на критериумите за набљудувана активност и самоевалуација на наставникот

1.	Проценките на евалуаторите во поголема мера се совпаѓаат со проценките на наставникот.	
----	--	--

Рефлексија и давање повратни информации

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што наставникот ги дал во сопствената рефлексија (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексија (АНЕКС 2)) и на крај даваат повратни информации што ќе му помогнат на наставникот во изработка на индивидуален развоен план (АНЕКС 4).

Означете со знак, доколку наставникот во рефлексијата има дадено објективен и самокритичен одговор.

Прашања за рефлексија на наставникот

1.	Во која мера учениците ги постигнаа целите што беа поставени?	
2.	Дали задачата беше соодветна за учениците и во која мера применетите методи овозможува да се постигнат очекуваните резултати?	
3.	Како знаете дека е постигнато соодветно ниво на разбирање за темата/подрачјето од мултикултурно учење?	
4.	Во која мера насочувањето на учениците од ваша страна и повратните информации беа соодветни за успешно да се заврши активноста?	
5.	Во која мера беше успешна завршената активност и рефлексијата на учениците за нивните впечатоци?	
6.	Кои се вашите предлози и сугестии за подобрување на реализацијата на самостојни мултикултурни активности што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?	

За направената рефлексија, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (6).

Број на позитивно оценети барања за планот на активности _____.

Број на позитивно оценети барања за набљудуваното мултикултурно учење на учениците _____.

Број на позитивно оценети барања за набљудуваното следење и поддршка на учениците во текот на работата _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексија на наставникот _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 18.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 13.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)
 2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ПОТВРДА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА НАСТАВНИК ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

Име и презиме на лицето што се сертифицира:

Училиште:

Предмет што го предава:

Означете го со знак секој од наведените критериуми дадени во табелите, доколку вашата проценка е позитивна (минимум 75%).

ЕВАЛУАЦИЈА НА ПОРТФОЛИО И ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ:

Датум: _____

1	Целокупно портфолио.	
2	План на активноста.	
3	Реализација на активноста.	
4	Рефлексија на наставникот.	

ЕВАЛУАЦИЈА НА НАБЉУДУВАНА САМОСТОЈНА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ:

Датум: _____

1	План на активноста.	
2	Мултикултурно учење на учениците.	
3	Следење и поддршка на учениците во текот на работата.	
4	Рефлексија на наставникот.	

Се потврдува дека сите погоре наведени критериуми за евалуација во овој формулар се позитивно оценети.

Евалуатори:

Директор:

_____

(име и презиме)

_____

(потпис)

_____

(име и презиме)

_____

(потпис)

_____

(име и презиме)

_____

(потпис)

(печат од училиштето)

ДЕЛ 4

ПРИЛОЗИ СО ФОРМУЛАРИ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА ДИРЕКТОРИ И СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА МИО

За сертификација на директор/стручен соработник се пополнува Прилог 1 за евалуација на целокупното портфолио и спроведеното набљудување на наставникот, а Прилог 2 се пополнува со избор на една од двете понудени опции – евалуација на спроведена работилница или спроведено акциско истражување.

- **Прилог 1**
Формулар за евалуација на целокупното портфолио и спроведеното набљудување на наставникот
- **Прилог 2 (Опција 1)**
Формулар за евалуација на спроведена работилница
- **Прилог 2 (Опција 2)**
Формулар за евалуација за спроведено акциско истражување
- **Прилог 3**
Потврда за сертификација на директор/стручен соработник за стекнати компетенции за меѓуетничка интеграција во образованието

**ПРИЛОЗИ СО ФОРМУЛАРИ ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА ДИРЕКТОРИ И СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ
ЗА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА МИО**

**ФОРМУЛАР
ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА ЦЕЛОКУПНОТО ПОРТФОЛИО
И СПРОВЕДЕНОТО НАБЉУДУВАЊЕ НА НАСТАВНИКОТ**

Име и презиме на лицето кое се сертифицира:
Училиште:
Работно место:
Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите на состанок со директорот/стручниот соработник.

1.1. ЕВАЛУАЦИЈА НА ЦЕЛОКУПНОТО ПОРТФОЛИО

Евалуаторите прават проценка на целокупното портфолио		ДА	НЕ
1. Докази од спроведени активности			
1.	Набљудување на наставниците во спроведување на мултикултурните и заедничките активности (најмалку 2);		
2.	Анализи од успешни практики за меѓуетничка интеграција (најмалку 2);		
3.	Извештаи од одржани состаноци за унапредување на меѓуетничката интеграција (најмалку 3);		
4.	Извештаи од одржани работилници за унапредување на МИО во улога на фасилитатор (најмалку 1);		
5.	Акциски истражувања/студии на случај поврзани со проверка на ефективност на приодите за меѓуетничка интеграција (најмалку 1);		
6.	Белешки од рефлексија/анализа на спроведени активности;		
7.	Објавени успешни практики за МИО во публикации или на веб-страници.		

За портфолиото, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (7).

1.2. ЕВАЛУАЦИЈА НА СПРОВЕДЕНО НАБЉУДУВАЊЕ НА НАСТАВНИК

Име на наставникот што се набљудува: _____

Наслов на активността: _____

Одделение: _____

Датум на реализација на спроведеното набљудување: _____

Директорот/стручниот соработник спроведува набљудување на наставник за заедничка активност или самостојна мултикултурна активност.

ЧЕКОР 1

Направен е преглед на долунаведената документација. Означете со знак, доколку проценката е позитивна.	
1.	План за набљудување на активността.
2.	Извештај за набљудуваната активност.
3.	Формулар за спроведена евалуација на набљудуваната активност на наставникот.
4.	Самоевалуација за активността според дадените критериуми за евалуација.
5.	Рефлексија на директорот/стручниот соработник за набљудуваната активност (АНЕКС3).

ЧЕКОР 2

Евалуаторите прават проценка на подолу дадените критериуми за активноста преку разговор со директорот/стручниот соработник за нивно исполнување. Исто така, се прави споредба со проценките од самоевалуацијата направена од страна на директорот/стручниот соработник (претходно директорот/стручниот соработник го предава пополнет формуларот за самоевалуација).

Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.

1. Извештај од набљудуваната активност			
<i>План за набљудување на активноста</i>			
1 а.	Целите на набљудувањето на заедничката/мултикултурната активност се јасно дефинирани.	1	2 3 4
1 б.	Планот за набљудување на активноста го содржи текот на активностите за спроведување на постапката за набљудување на активноста.	1	2 3 4
<i>Резиме на состанокот пред набљудување на активноста</i>			
1 в.	Даден е краток преглед за текот на разговорот за главните аспекти од планот на заедничката/мултикултурната активност што е набљудувана.	1	2 3 4
1 г.	Дадени се коментари за соодветноста на подготовката на наставникот за реализација на заедничката/мултикултурната активност.	1	2 3 4
<i>Резиме од набљудувањето на активноста</i>			
1 д.	Дадени се коментари за соодветното ниво на постигнатост на соработката и интеракцијата на учениците во текот на заедничката/мултикултурната активност.	1	2 3 4
1 е.	Дадени се коментари за ангажираноста на учениците и за мотивацијата за работа во текот на заедничката/мултикултурната активност.	1	2 3 4
1 ж.	Дадени се коментари за успешноста на наставникот во давање на поддршка и повратни информации на учениците во текот на нивната работа.	1	2 3 4
1 з.	Дадени се коментари за рефлексијата на учениците во текот на заедничката/мултикултурната активност.	1	2 3 4
<i>Резиме од состанокот по набљудувањето на активноста</i>			
1 з.	Дадена е кратка анализа од разговорот за направената рефлексија на заедничката/мултикултурната активност од страна на наставникот.	1	2 3 4
1 с.	Дадени се генерални коментари за успешноста на заедничката/мултикултурната активност.	1	2 3 4
1 и.	Идентификувани се аспектите што треба наставникот дополнително да ги подобрува и да ги вклучи во индивидуалниот развоен план на наставниците.	1	2 3 4
<i>Формулар за евалуација на набљудуваната активност на наставникот</i>			
1 ј.	Формуларот за евалуација на набљудуваната активност е уредно пополнет.	1	2 3 4

За извештајот од набљудуваната активност, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (12).

ЧЕКОР 3

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што директорот/стручниот соработник ги дал во сопствената рефлексија (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексија (АНЕКС 3)).

Означете со знак, доколку директорот/стручниот соработник во рефлексијата има дадено објективен и самокритичен одговор.

1.	Во која мера ги постигнавте целите што ги имавте во улога на евалуатор?	
2.	Колку соодветно и успешно течеше дискусијата со наставникот пред набљудување на активноста, а колку на состанокот по набљудувањето?	
3.	Во која мера успеавте на наставникот да му дадете соодветни повратни информации и сугестии за подобрување на неговата компетентност?	
4.	Во која мера ги поттикнавте наставниците да направат соодветна рефлексија на сопствената практика и да ги идентификуваат следните чекори за натамошен развој и напредување?	
5.	Во која мера успеавте да обезбедите конзистентност и објективност во давање проценки на компетеноста кај наставникот по дадените критериуми?	
6.	Гледано целосно на вашите досегашни стекнати компетенции за примена на активностите на МИО, кои аспекти би ги издвоиле за понатамошно ваше унапредување на професионален план што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?	

За направената рефлексија, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (6).

Број на позитивно оценети барања за целокупното портфолио _____.

Број на позитивно оценети барања за извештајот од набљудуваната активност _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексија на директорот/стручниот соработник _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 25.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 19.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)
 2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА СПРОВЕДЕНА РАБОТИЛНИЦА

Име и презиме на лицето што се сертифицира:
Училиште:
Работно место:
Датум на реализација на работилницата:
Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите на состанокот со директорот/стручниот соработник.

ЧЕКОР 1

Направен е преглед на долунаведената документација. Означете со знак, доколку проценката е позитивна.		
1.	План на активностите на работилницата.	
2.	Извештај од спроведената работилница.	
3.	Примери на фолии или презентација, работни листови.	
4.	Прашалник за евалуација на работилницата.	
5.	Самоевалуација за активноста според дадените критериуми за евалуација.	
6.	Рефлексија на директорот/стручниот соработник (АНЕКС 3).	

ЧЕКОР 2

Евалуаторите прават проценка на подолу дадените критериуми за активноста преку разговор со директорот/стручниот соработник за нивно исполнување. Исто така, се прави споредба со проценките од самоевалуацијата направена од страна на директорот/стручниот соработник. Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.			
1. Извештај од работилницата			
<i>План на активностите на работилницата</i>			
1 а.	Содржината и целите на работилницата се јасно дефинирани и се во насока на професионалниот развој на наставниците за меѓуетничка интеграција.	1	2 3 4
1 б.	Планот на работилницата содржи јасно определени активности за секоја сесија што се соодветни на поставените цели.	1	2 3 4
1 в.	Планот опфаќа користење на методологијата за искусствено учење, која поттикнува активно учество на учесниците.	1	2 3 4
<i>Реализација на работилницата</i>			
1 г.	Извештајот содржи краток преглед за секоја активност и е наведена користената методологија за искусствено учење.	1	2 3 4
1 д.	Изведени се јасни заклучоци од учесниците за наученото за секоја активност и можностите за примена на наученото.	1	2 3 4
1 е.	Дадено е резиме од обработените прашалници од евалуацијата за успешност на работилницата.	1	2 3 4
<i>Прашалник за евалуација</i>			
1 е.	Прашалникот за евалуација на работилницата е соодветно подготвен.	1	2 3 4
<i>Примери од подготвените материјали на работилницата</i>			
1 ж.	Примерите на фолиите или презентацијата, работните листови користени во текот на работилницата се соодветно подготвени.	1	2 3 4

За извештајот од работилницата, позитивно се оценети _____ барања од вкупно горенаведените (8).

ЧЕКОР 3

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што директорот/стручниот соработник ги дал во сопствената рефлексija (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексija (АНЕКС 3)) и на крај даваат повратни информации што ќе му помогнат на наставникот во изработка на индивидуален развоен план (АНЕКС 4).

Означете со знак, доколку директорот/стручниот соработник во рефлексijата има дадено објективен и самокритичен одговор.

1.	Во која мера ги постигнавте целите што ги имавте во улога на обучувач?	
2.	Во која мера демонстриравте познавање и стручност за темата што беше разгледувана на работилницата?	
3.	Во која мера методите на искусственото и колаборативното учење овозможија да се постигнат очекуваните резултати кај учесниците?	
4.	Во која мера успеавте да се справите во проблематични ситуации кога имаше негативни коментари и несогласување од страна на учесниците?	
5.	Доколку би ја повториле работилницата, што би промениле?	
6.	Гледано целосно на вашите досегашни стекнати компетенции за примена на активностите на МИО, кои аспекти би ги издвоиле за понатамошно ваше унапредување на професионален план што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?	

За направената рефлексija, позитивно се оценети _____ барања од горенаведените (6).

Број на позитивно оценети барања за реализирана работилница _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексija на директорот/стручниот соработник _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 14.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 11.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ФОРМУЛАР ЗА ЕВАЛУАЦИЈА ЗА СПРОВЕДЕНО АКЦИСКО ИСТРАЖУВАЊЕ

Име и презиме на лицето што се сертифицира:

Училиште:

Работно место:

Период на реализирано акциско истражување:

Датум на евалуација:

Овој формулар го пополнуваат евалуаторите на состанокот со директорот/стручниот соработник.

ЧЕКОР 1

Направен е преглед на долунаведената документација.	
Означете со знак, доколку проценката е позитивна.	
1.	Извештај за текот на спроведеното акциско истражување.
2.	Самоевалуација за активноста според дадените критериуми за евалуација.
3.	Рефлексија за акциското истражување.
4.	Примери од подготвените материјали за акциското истражување (прашалници, инструменти, белешки од набљудувања, прашања од интервјуа користени во текот на акциското истражување).

ЧЕКОР 2

Евалуаторите прават проценка на подолу дадените критериуми за акциското истражување преку разговор со директорот/стручниот соработник за нивно исполнување. Исто така, се прави споредба со проценките од самоевалуацијата направена од страна на директорот/стручниот соработник.					
Проценката за степенот на успешност на наведените критериуми се прави на скала 1–4 каде се означува со: 1 – незадоволително ниво на компетентност, 2 – потреба од подобрување, 3 – задоволително ниво на компетентност и 4 – високо задоволително ниво на компетентност.					
1. Извештај од акциското истражување					
1 а.	Предметот на истражувањето е во насока на подобрување на практиките за меѓуетничка интеграција во образованието и е соодветно дефиниран.	1	2	3	4
1 б.	Наведени се материјалите и стручната литература користени за решавање на предметот на истражувањето.	1	2	3	4
1 в.	Направен е детален опис за акциите што ќе се преземат за подобрување на практиките за меѓуетничка интеграција.	1	2	3	4
1 г.	Наведени се резултатите од акциското истражување.	1	2	3	4
1 д.	Во заклучоците од истражувањето се наведени ефектите од примената на новите практики при спроведеното акциско истражување.	1	2	3	4
1 е.	Идентификувани се аспектите на процесот на спроведување на акциското истражување што треба да се подобрат и аспектите за дополнително проучување за унапредување на меѓуетничката интеграција во образованието.	1	2	3	4
Примери на материјалите за акциското истражување					
1 е.	Примерите од подготвените материјали за акциското истражување се соодветно подготвени (прашалници, инструменти, белешки од набљудувања, прашања од интервјуа користени во текот на акциското истражување).	1	2	3	4

За спроведеното акциско истражување, позитивно се оценети _____ барања од горенаведените (7).

ЧЕКОР 3

Евалуаторите ја дискутираат соодветноста на одговорите што директорот/стручниот соработник ги дал во сопствената рефлексија (претходно наставникот го предава пополнетиот формулар за рефлексија (АНЕКС 3)) и на крај даваат повратни информации што ќе му помогнат на наставникот во изработка на индивидуален развоен план (АНЕКС 4).

Означете со знак, доколку директорот/стручниот соработник во рефлексијата има дадено објективен и самокритичен одговор.

1.	Во која мера ги постигнавте целите на акциското истражување?	
2.	Што беше успешно и на кои тешкотии наидовте во текот на истражувањето?	
3.	Во која мера акциското истражување придонесе за проширување на знаењата и ќе ви користи во подобрување на вашата практика за меѓуетничка интеграција?	
4.	Во која мера саморефлексијата имаше клучна улога во процесот на акциското истражување?	
5.	Доколку би го повториле акциското истражување, што би промениле?	
6.	Кои прашања и следни чекори за дополнително истражување би ги издвоиле?	
7.	Гледано целосно на вашите досегашни стекнати компетенции за примена на активностите на МИО, кои аспекти би ги издвоиле за понатамошно ваше унапредување на професионален план што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?	

За направената рефлексија, позитивно се оценети _____ барања од горенаведените (7).

Број на позитивно оценети барања за спроведеното акциско истражување _____.

Број на позитивно оценети барања за рефлексија на директорот/стручниот соработник _____.

Вкупен број на позитивно оценети барања _____ од вкупно 14.

Вкупен процент на позитивно оценети барања _____%.

Минималниот број на позитивно оценети барања треба да изнесува 11.

Согласно со проценките од евалуацијата, исполнети се критериумите за стекнување на сертификат.

Евалуатори: 1. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

2. _____ (име и презиме) _____ (потпис)

ПОТВРДА ЗА СЕРТИФИКАЦИЈА НА ДИРЕКТОР/СТРУЧЕН СОРАБОТНИК ЗА СТЕКНАТИ КОМПЕТЕНЦИИ ЗА МЕЃУЕТНИЧКА ИНТЕГРАЦИЈА ВО ОБРАЗОВАНИЕТО

Име и презиме на лицето што се сертифицира:
Училиште:
Работно место:

Означете го со знак секој од наведените критериуми дадени во табелите, доколку вашата проценка е позитивна (минимум 75%).

ЕВАЛУАЦИЈА НА ПОРТФОЛИО И СПРОВЕДЕНО НАБЉУДУВАЊЕ НА НАСТАВНИК:

Датум: _____

1	Целокупно портфолио.	
2	Извештај од набљудуваната активност.	
3	Рефлексија на директорот/стручниот соработник.	

Се пополнува евалуацијата само за избраната опција (Опција 1 или Опција 2).

ЕВАЛУАЦИЈА НА РАБОТИЛНИЦАТА – ОПЦИЈА 1:

Датум: _____

1	Извештај од работилницата.	
2	Рефлексија на директорот/стручниот соработник.	

ЕВАЛУАЦИЈА НА АКЦИСКО ИСТРАЖУВАЊЕ – ОПЦИЈА 2:

Датум: _____

1	Извештај од акциското истражување.	
2	Рефлексија на директорот/стручниот соработник.	

Се потврдува дека сите погоре наведени критериуми за евалуација во овој формулар се позитивно оценети.

Евалуатори:

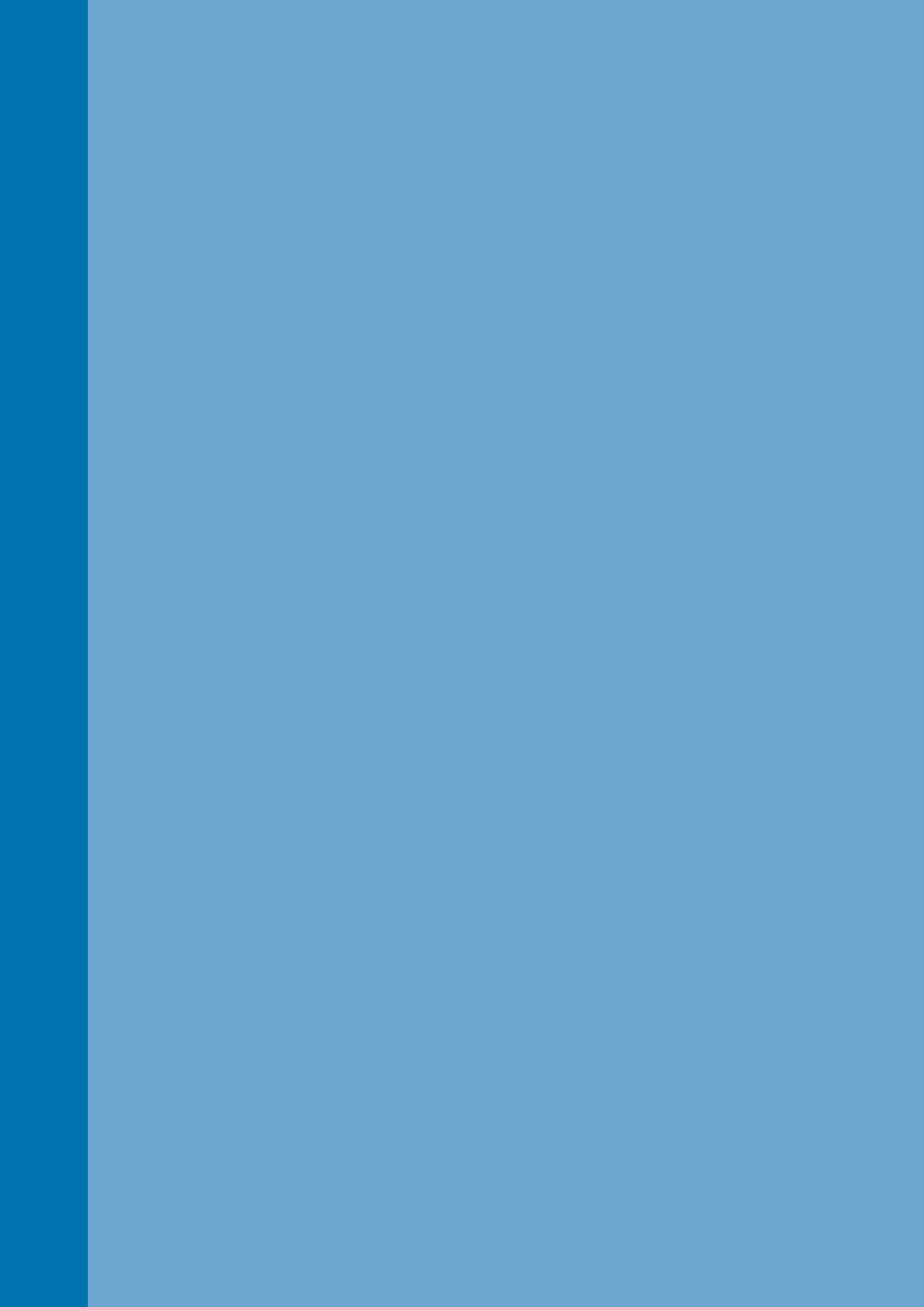
Директор:

_____ (име и презиме) _____ (потпис)

_____ (име и презиме) _____ (потпис)

_____ (име и презиме) _____ (потпис)

(печат од училиштето)

ДЕЛ 5 АНЕКСИ

- **Анекс 1**
Подрачја и аспекти на мултикултурно учење
- **Анекс 2**
Формулар за рефлексija на наставник
- **Анекс 3**
Формулар за рефлексija на директор/стручен соработник
- **Анекс 4**
Формулар за индивидуален развоен план

ПОДРАЧЈА И АСПЕКТИ НА МУЛТИКУЛТУРНО УЧЕЊЕ

ПОДРАЧЈА НА МУЛТИКУЛТУРНО УЧЕЊЕ		
1. ПРОМОВИРАЊЕ НА МУЛТИКУЛТУРАЛИЗАМ		
1 а.	Учениците развиваат чувство за вредноста на сопствената култура и развиваат позитивен културен идентитет;	
1 б.	Учениците развиваат чувство на отвореност за запознавање на особеностите на другите култури;	
1 в.	Учениците развиваат чувство на почит, емпатија, доверба и прифаќање на другите култури;	
1 г.	Учениците развиваат вештини за комуникација и соработка што се потребни за интеракција со ученици од други култури;	
1 д.	Учениците градат вредности за меѓуетничка интегрираност во мултикултурно општество.	
2. ПРОМОВИРАЊЕ НА ЧОВЕКОВИ ПРАВА, ДЕМОКРАТИЈА, СОЦИЈАЛНА ПРАВЕДНОСТ И ЕДНАКВОСТ		
1 а.	Учениците се запознаваат со клучните принципи на човековите права;	
2 б.	Учениците развиваат вештини за примена на концептите за човекови права во секојдневни ситуации;	
2 в.	Учениците разгледуваат можности за справување со предизвиците на неправда и за преземање акции за социјална праведност;	
2 г.	Учениците учат за демократските процеси и развиваат компетенции за покренување на демократски акции и внесување промени во училишниот контекст и пошироко.	
3. НАМАЛУВАЊЕ НА СТЕРЕОТИПИ, ПРЕДРАСУДИ И ДИСКРИМИНАЦИЈА		
3 а.	Учениците развиваат вештини за препознавање на стереотипи и предрасуди кај себеси и другите;	
3 б.	Учениците развиваат вештини за намалување на стереотипи и предрасуди за другите етнички групи;	
3 в.	Учениците развиваат вештини како да се справуваат со предизвиците на дискриминација.	
4. РЕШАВАЊЕ НА КОНФЛИКТИ		
4 а.	Учениците се запознаваат со факторите што придонесуваат за создавање на конфликти;	
4 б.	Учениците се запознаваат со принципите за решавање на конфликти;	
4 в.	Учениците се учат на вештини за анализа на конфликтни ситуации;	
4 г.	Учениците се учат на вештини за соработливо преговарање.	

ФОРМУЛАР ЗА РЕФЛЕКСИЈА НА НАСТАВНИК

Име и презиме:	
Училиште:	
Предмет:	
Самостојна мултикултурна активност ☐	Заедничка активност ☐
Наслов на активноста:	
Датум на набљудување:	

Формуларот за рефлексija го пополнува наставникот по формалното набљудување.
Овој формулар му помага на наставникот во разговорот со евалуаторите на состанокот по набљудувањето.

ПРАШАЊА ЗА РЕФЛЕКСИЈА ЗА САМОСТОЈНА МУЛТИКУЛТУРНА АКТИВНОСТ

1. Во која мера учениците ги постигнаа целите што беа поставени?

2. Дали задачата беше соодветна за учениците и во која мера применетите методи овозможија да се постигнат очекуваните резултати?

3. Како знаете дека е постигнато соодветно ниво на разбирање за темата/подрачјето од мултикултурното учење?

4. Во која мера насочувањето на учениците од ваша страна и повратните информации беа соодветни за успешно да се заврши активноста?

5. Во која мера беше успешна завршната активност и рефлексивната на учениците за нивните впечатоци?

6. Кои се вашите предлози и сугестии за подобрување на реализацијата на самостојни мултикултурни активности што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план?

ПРАШАЊА ЗА РЕФЛЕКСИЈА ЗА ЗАЕДНИЧКА АКТИВНОСТ

1. Во која мера учениците ги постигнаа целите што беа поставени?

2. Дали задачата беше соодветна за учениците и во која мера применетите методи овозможија да се постигнат очекуваните резултати?

3. Како знаете дека е постигнато соодветно ниво на комуникација, соработка, интеракција и инетергрупен контакт?

4. Во која мера насочувањето на учениците од ваша страна и повратните информации беа соодветни за успешно да се заврши активността?

5. Во која мера беше успешна презентацијата на финалниот продукт и рефлексивната на учениците за нивните впечатоци од аспект на меѓуетничка интеграција?

6. Кои се вашите предлози и сугестии за подобрување на реализацијата на заедничките активности што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (АНЕКС 4)?

ФОРМУЛАР ЗА РЕФЛЕКСИЈА НА ДИРЕКТОР/СТРУЧЕН СОРАБОТНИК

Директор ☐ Име и презиме:	Стручен соработник ☐ Име и презиме:	
Училиште:		
Набљудување на наставник ☐	Работилница ☐	Акциско истражување ☐
Датум на спроведено набљудување на наставник:		
Датум на спроведена работилница:		
Датум на спроведено акциско истражување:		

Формуларот за рефлексја го пополнува директорот/стручниот соработник по спроведените активности. Овој формулар му помага на директорот/стручниот соработник во разговорот со евалуаторите на состанокот за формална евалуација.

ПРАШАЊА ЗА РЕФЛЕКСИЈА – НАБЉУДУВАЊЕ НА НАСТАВНИК

1. Во која мера ги постигнавте целите што ги имавте во улога на набљудувач?

2. Колку соодветно и успешно течеше дискусијата со наставникот пред набљудување на активност, а колку на состанокот по набљудувањето?

3. Во која мера успеавте да му дадете соодветни повратни информации и сугестии на наставникот за подобрување на неговата компетентност?

4. Во која мера ги поттикнавте наставниците да направат соодветна рефлексija на нивната практика и да ги идентификуваат следните чекори за натамошен развој и напредување?

5. Во која мера успеавте да обезбедите конзистентност и објективност во давање проценки за наставникот по дадените критериуми?

6. Гледано целосно на вашите досегашни стекнати компетенции за примена на активностите на МИО, кои аспекти би ги издвоиле за понатамошно ваше унапредување на професионален план што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (Анекс 4)?

ПРАШАЊА ЗА РЕФЛЕКСИЈА – РАБОТИЛНИЦА

1. Во која мера ги постигнавте целите што ги имавте во улога како обучувач?

2. Во која мера демонстриравте познавање и стручност за темата што беше разгледувана на работилницата?

3. Во која мера методите на искусвено и колаборативно учење овозможија да се постигнат очекуваните резултати кај учесниците?

4. Во која мера успеавте да се справите во проблематични ситуации кога имаше негативни коментари и несогласување од страна на учесниците?

5. Доколку би ја повториле работилницата, што би промениле?

6. Гледано целосно на вашите досегашни стекнати компетенции за примена на активностите на МИО, кои аспекти би ги издвоиле за понатамошно ваше унапредување на професионален план што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (Анекс 4)?

ПРАШАЊА ЗА РЕФЛЕКСИЈА – АКЦИСКО ИСТРАЖУВАЊЕ

1. Во која мера ги постигнавте целите што беа поставени со акциското истражување?

2. Што беше успешно и на кои тешкотии наидовте во текот на акциското истражување?

3. Во која мера акциското истражување придонесе за проширување на нови знаења и ќе ви користи во подобрување на вашата практика за меѓуетничка интеграција?

4. Во која мера саморефлексијата имаше клучна улога во процесот на акциското истражување?

5. Доколку би го повториле акциското истражување, што би промениле?

6. Кои прашања и следни чекори за дополнително истражување би ги издвоиле?

7. Гледано целосно на вашите досегашни стекнати компетенции за примена на активностите на МИО, кои аспекти би ги издвоиле за понатамошно ваше унапредување на професионален план што би ги вклучиле во индивидуалниот развоен план (Анекс 4)?

ФОРМУЛАР ЗА ИНДИВИДУАЛЕН РАЗВОЕН ПЛАН

Наставникот/директорот/стручниот соработник го пополнува формуларот за индивидуален развоен план по формалната евалуација.

Име и презиме:

Работно место:

Датум:

Индивидуален развоен план: Коментари за досегашните постигања на професионален план

Коментари од сопствената самоевалуација и рефлексија	Коментари и повратни информации добиени од евалuatorите
--	---

Индивидуален развоен план: Цели

Наведете цели за сопствениот натамошен развој и напредување на професионален план

Индивидуален развоен план: чекори, стратегии и активности

Според поставените цели, наведете конкретни акции што ќе ги преземете

Активност	Цел	Опис на активността	Ресурси и друга поддршка	Време за реализација
1.				
2.				
3.				

Забелешка: Обрнете внимание на длабочината и квалитетот на активностите наспроти квантитетот. Добро поставените цели ќе обезбедат полесно унапредување на вашата практика и можност за рефлексија во однос на поставените цели.

Следните прашања може да ги користите за повремена проценка/рефлексја на резултатите и вашиот напредок:

Резултати	
1. Опишете го напредокот на вашата практика што го постигнавте со спроведените активности?	
2. Што би направиле различно за да бидете уште повеќе ефективни?	
3. Каква дополнителна поддршка ви е потребна?	
4. Кои се следните чекори?	
<p>Потпис на наставникот/директорот/стручниот соработник:</p> <p>_____</p> <p>Датум:</p>	<p>Потпис на евалуаторите:</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>Датум:</p>

